

Felâketzedelerden bir kısmı
şehirlerde otellere
yerleştiriliyor

AKŞAM

TOKATLIYAN OTELİ
Bugün ve yarın büyük matine ve suare
CAZ KRALI GREGOR
Yunan yıldızı DİMİTRİU
Dans, Şarkı eğlence

Sene 22 — No. 7619 — Fıatı her yerde 5 kuruş

CUMARTESİ 6 Kânunusani 1940

Telefon: Başmuharrir: 20565 — Yazı işleri: 20765 — İdare: 20681 — Müdür: 20497

Amasyada dün yeniden zelzele oldu, birkaç ev yıkıldı

Sıhhiye Vekili Lâdikte yardım işlerini tedkikten sonra Erbaaya gitti

*Mebus Bayan Nakiye kimsesiz çocukları Ankaraya
getirmek üzere Erzincana gitti. Erzincan askerî orta
mektebi talebelerini hâmil tren dün Konyaya vardı*

Erzincanda yürekleri parçalayan manzaralardan: Soğukta çalışanlar olduğunu da unutmayalım

Ankara 6 — Yolu kapalı olan Reşadiye felâketzedelerine yardım için çalışılmaktadır. Askerî kıtaat, Reşadiye yolunu açmağa uğraşıyorlar. Dün âkşam alâkadar makamlara gelen malûmata göre Erzincan hariç olmak üzere muhtelif vilâyetlerde zayıat miktarı şudur:

Sivasta 2,424 ölü 502 yaralı, To-

katta 6,332 ölü 5,903 yaralı, Amasyada 644 ölü 136 yaralı, Samsunda 45 ölü 139 yaralı, Giresunda 288 ölü 63 yaralı, Gümüşhanede 59 ölü 34 yaralı, Trabzonda 6 ölü 7 yaralı, Ordu'da 44 ölü 123 yaralı.

Sıhhiye Vekili ve Samsun valisi Lâdik felâketzedelerinin vaziyetini tedkik ettikten sonra Erbaaya gitmiştir.

böyle yerlerde barınmağa

Yozgad'da zelzeleler zararsız devam ediyor.

Yozgad 5 (A.A.) — 27 ilkkânun sabahı vukubulan zelzelenin yaptığı tahribata dair verilen rakamlara göre Akdağ merkez ve nahiyelerine bağlı 28 köy ve kasabada 405 ev 138

(Devamı 10 uncu sahifede)

DİCLE TAŞTI

Diyarbakır köylerinden bir kısmı su altında kaldı

*Kırk iki amele suların ânî hücumile bir adada
mahsur kaldı. Keleklerle yiyecek gönderiliyor*

Diyarbakır 5 (A.A.) — Yağan sürekli yağmurların ve eriyen karların tesiriyle Dicle nehri altı metre kadar yükselerek Kavisköyü arazisi tamamen ve Esfel bahçelerinin mühim bir kısmı sular altında kalmıştır.

Çarğı köprüsü tıkanarak Mardin - Diyarbakır şosesini su istilâ etmiştir. Diclenin feyzelanı telgrafla Irak hükümetine haber verilmiştir. Batman suyu üzerindeki tren köprüsünün dördüncü ayakta çalışmakta olan amelelerden kırk ikisi suların ânî hücumile bir adada mahsur kalmışlardır. Bunlara keleklerle erzak gönderilmiştir. Kurtarılmalarına çalışılmaktadır. Biseri yolu üzerinde Çatman geçidinde kayık işlemeze hale gelmiştir. Kayıklar da diğer bir adada mahsur kalmışlardır. Yüzme bilenler suya atılarak kendilerini muhakkak ölümden kurtarmışlardır, diğerlerinin de kurtarılmasına çalışılmaktadır.

Dicleye yakın Bismil kazasının Çay mahallesi feyzezana maruz kaldığından hendekler açılmış ve kum yığınları ile sedler vücutte getirilmiş ve imdat devriyeleri hazırlanmış telgrafhane ile bazı evler tahliye ettirilmiştir. Nufuşça ve malca zayıat olmaması için vilâyetce gereken tedbirler alın-

mış ve alâkadarlara emirler verilmiştir. Şimdiye kadar bir günâ zayıat yoktur. Batman çayı üzerindeki direkler kâmilten yıkıldığından Diyarbakır - Biseri arasındaki telefon muhaberesi kesilmiştir.

Merzifonda heyecan

Merzifon 5 (A.A.) — Dün kazamız içinde husule gelen seylâp Ali Ceritin un fabrikasından 800 torba un götürmüştür. Kaza halkı heyecan içerisinde.

Ceyhan da taşı

Ceyhan 5 (A.A.) — Ceyhan nehri dört metre elli santim kabarmış ve beş köyü sular başmıştır. Ölen insan ve hayvan zayıatı yoktur.

Molotof, Bulgar heyeti reisini kabul etti

Moskova 5 (A.A.) — Molotof, dün Bulgar heyeti reisi Maliye Nazırı Bojilof'u kabul etmiştir.

Londra 5 — Rus - Bulgar ticaret anlaşması yakında imza edilecektir.

Moskova - Berlin arasında hava hattı açılıyor

Londra 5 (A.A.) — Moskova radyosu, Moskova ile Berlin arasında doğru bir hava postasının cumartesiye işlemeğe başlayacağını bildirmektedir.

Amerikan hastanesinin yardımı

Hastane müdürü yüz yataklı bir seyyar hastane ile dün Erbaaya hareket etti

Zelzele felâketinde yaralananları tedavi etmek üzere Nişantaşındaki Amerikan hastanesi direktörü B. Sheperad yanında bir Türk hekim ve iki hastabakıcı olduğu halde 100 yataklı bir seyyar hastane ile dün Erbaaya hareket etmiştir. Bu hastanenin masraf ve ihtiyaçları Amerikan menâblinden verilecek para ile temin edilecektir.

Dikkatler:

*Kızılayın yüksek
fazilet ve iktidarı
mücerrebdir*

Felâketzedeler için toplanan eşyalarda «palto», «elbise» diye cins tayin edilmeksizin, sadece «şu kadar eşya alındı» tarzında makbuz verildiğinden şikâyet etmiştik.

Tahkikatımıza nazaran bu hal ancak bir iki gün devam etmiş, sonraki makbuzlar sarıh şekilde verilmiştir.

Esasen gerek Kızılay, gerek diğer komiteler, mücessem namusturlar; onlara gözümüz kapalı itimad ederiz; üstelik bin bir vatandaş, üzerlerinde mürakib vaziyetindedir. Yapılan yardımların zerresini heba etmeğe hiç bir vicdan kail olamaz. Hiçbir şey ziyan edilmeksizin muhakkak ki bütün yardımlar yerine marsrufl olacaktır. Ve bu muvaffakiyet, milletin - yüksek fazilet ve iktidarı eski felâketlerde de tecrübe edilmiş bulunan - Kızılaya karşı itimadını büsbütün kuvvetlendirmeye yarayacaktır.

Son dakika

İngiliz Harbiye, İstihbarat nazırları istifa ettiler

Londra 6 — İngiliz Harbiye Nazırı B. Hoar Belischa ile İstihbarat Nazırı Mac Millien istifalarını vermişlerdir. Başvekil istifalarını kabul etmiştir. Harbiye Nezaretine B. Oliver Stanley, İstihbarat Nezaretine de B. Andrew Duncan tayin edilmişlerdir.

Müsta'fa İstihbarat Nazırı B. Mac Millien Başvekile gönderdiği bir mektupta, istifa etmekle kabinenin vazifesini kolaylaştıracağını ve kendisi mebus olduğu cihetle, Avam kamarasında nezaretinin icraatını bizzat müdafaa edemediğini bildirmiştir.

Müsta'fa Harbiye Nazırı B. Belischa B. Chamberlaine gönderdiği mektupta, harbin nihai zafere kadar en azimkâr bir şekilde idaresi için kabineye bütün kuvvetile müzaheret edeceğini, aralarında hiç bir ihtilâf bulunmadığını bildirmiştir. B. Chamberlain, iki nazıra gönderdiği mektuplarda istifalarından mütevellid teessürlerini, kabineye yardımlarından dolayı teşekkürlerini kaydetmiş ve istifalarının kendisiyle herhangi bir ihtilâf neticesi olmamasından dolayı memnuniyetini izhar etmiştir.

Ruslar 2 milyon askerle büyük taarruza geçiyor

Roma 6 — Kopenhag'dan bildirildiğine göre Sovyetler yüksek kumandanlığı Finlândiya'ya karşı büyük bir taarruz hazırlamaktadır. Bazı rivayetlere göre bu taarruz 2 milyon askerle yapılacaktır.

Rus - Bulgar ticaret itilâfı imzalandı

Paris 6 — Bulgar - Sovyet ticaret ve seyrüsefer itilâfı dün akşam Moskovada Sovyet Ticaret komiseri ile Bulgar Maliye Nazırı arasında imzalanmıştır. İtilâf müddeti üç seneliktir.

Bulgarlar, neticeden çok memnun görünüyorlar. Bulgar heyeti murahhası yarın Moskovadan Sofyaya hareket ediyor.

Finlândiya körfezinde hüviyeti meçhul denizaltılar

Londra 6 — Hüviyeti meçhul bazı denizaltı gemileri Finlândiya körfezinde dolanmaktadır. Bunların maksadı Finlândiya ile İsveç ve Norveç arasındaki seyrüseferi tehlikeye koymaktır. Tahtelbahirlerden biri bugün bir İsveç vapuruna ateş açmıştır.

Macar Hariciye Nazırı Venediğe vasıl oldu

İtalyan Hariciye Nazırı ile Orta Avrupa'nın vaziyeti hakkında görüşecek

Venedik 5 (A.A.) — Macaristan Hariciye Nazırı Kont Csaky, refakatinde kalemi mahsus müdürü Dr. Bartheldy olduğu halde bu sabah hususi trenle buraya gelmiştir.

Roma 6 — Kont Ciano bu sabah sekizde Venediğe vasıl olarak Macar Hariciye Nazırının misafiri edildiği aynı otele inecektir. Macar Hariciye Nazırının şerefine öğle ziyafeti, akşam tiyatrodan bir temsil verilecektir.

Tribuna gazetesi, iki nazır arasında yapılacak müzakerelerin büyük bir ehemmiyeti haiz olduğunu, çünkü bu müzakereler esnasında bilhassa Macaristan ile mücavir memleketler arasındaki münasebetlerin mevzuu

bahsolacağını yazmaktadır.

Venedik müzakereleri Avrupalılık vasfını muhtemel tehditlere karşı müdafaa edecek olan mıntaka için pek müessir olacaktır.

Romada bir üçler görüşmesi yapılacaktır

Londra 5 (A.A.) — News Chronicle gazetesi, ihtilâfın Balkanlara yayılması tehlikesini kaydederek, Romada dönen bir şayiye göre, Kont Ciano, Macar Hariciye Nazırı Kont Csaky ve bir Alman mümessili arasında İtalyada bir üçler görüşmesinin cereyan etmesi muhtemel olduğunu bildirmektedir.

— Çok az vermişsin baba, iki lira vermediği akıl edemedin mi?...
— Felâket babanda akıl mı bıraktı oğlum!...

Dün Geceki ve Bu Sabahki Haberler

Istanbulun teberrüü 465,020 liraya çıktı

Dün de Millî komiteye gelenler, 20,492 liralık teahhüde bulundular

Toplanan eşyanın Tokat, Giresun ve Orduya sevkine başlandı

Felâketzedelere yapılacak yardım hakkında vilâyette faaliyette bulunan Millî komite dün de vali ve belediye reisi doktor Lütfi Kırdarın reisliği altında toplanmıştır. Millî komiteye gelen malûmata göre, perşembe günü İstanbul kazalarındaki Kızılay şubelerine 50,358 lira 68 kuruş ve Kızılayın İstanbul merkezine de ayrıca 46054 lira 54 kuruş yatırılmış olduğuna göre, perşembe günü teberrüat ye-

künü 96,413 lira 22 kuruştur. Çarşamba günü akşamına kadar teberrüat yekünü 368,607 lira idi. Geçen perşembe günü yekünü da ilâve edersek evvelki gün akşamına kadar İstanbul halkının zelzele sahasındaki felâketzedeler namına Kızılay merkezine ve şubelerine yaptığı teberrüat yekünü 46,020 liraya balığ olmaktadır.

(Devamı 10 uncu sahifede)

Türk - İngiliz ticaret anlaşması

Londrada devam eden müzakereler iyi neticeye ulaşmak üzere

Londra 5 (A.A.) — Reuter: Türkiye ile İngiltere arasında ticari münasebetleri düzeltmek üzere cereyan eden müzakereler ilerlemekte ve bu müzakerelerin muvafakiyete ulaşacağı ümit edilmektedir.

Türk - İngiliz ticaret rejimi dolayısıyla, İngiliz ihracat tacirlerinin, mal bedellerini bazan çok büyük teahhürlerle alabildikleri itiraf edilmekle beraber, takas hükümlerini tadil suretile ticaret için yeni bir esas bulunmasına intizar olunmaktadır. Bu suretle vaziyet hissedilir derecede düzelecektir. Türkiye'nin, İngiliz ihracat bedellerini tediyede gösterdiği teahhür, iki memleket arasındaki ticaret müvazenesinin, Türk mallarını daha fazla miktarda satın almak suretile, vaziyete bir hafiflik vereceği ümit olunmaktadır. Bu itibarla, Türk ithalat tacirlerinin, hâlen İngiliz lirası için verdikleri yüzde 60 primin, İngiltere tarafından Türk emtiası satın alındıkça, çok azalacağı tahmin olunabilir. Şu sırada Londrada cereyan etmekte olan görüşmeler, çok muhtemeldir ki bu neticeyi verecektir.

Felâketzedelere yardım

Beynelmîl Salibiahmer umumî kâtibi Ankara'ya geliyor

Paris 6 — Beynelmîl Salibiahmer cemiyeti umumî kâtibi B. Deruj Türkiye felâketzedelerine yapılacak yardım hakkında Kızılay cemiyeti ile temas etmek üzere dün akşam Cenevreden Ankara'ya hareket etmiştir. B. Deruj aynı zamanda beynelmîl Salibiahmer komitesini de temsil edecektir.

Filistinden tıbbî malzeme gönderiliyor

Kudüs 6 — Anadolu felâketzedelerine yardım maksadile bugünlerde Filistinden Türkiye'ye külliyetli miktarda tıbbî malzeme gönderilecektir. Türkiye Hariciye Vekâleti Kudüs konsolosluğu vasıtasıyla Filistinlilere yardımlarından dolayı teşekkürlerini bildirmiştir.

Kral Karol Besarabyada

Kral bu ziyaretinde nutuklar söyleyecek

Bükreş 5 (A.A.) — Kral Karol, yanında Başvekil Tataresco olduğu halde dün akşam Cernauti ve Chisinau'a hareket etmiştir. Kral her sene kralar gününde mutad olan merasimde hazır bulunacaktır.

Bu seyahat, Kralın son haftalar zarfında muhtelif cephelere yaptığı ziyaretler serisini tamamlamaktadır. Kral Noel senliklerini Macar hududundaki Oradea Mare'de ve yılbaşını da Romanyanın harp limanı ve bir Dobrice şehri olan Köstence'de geçirdikten sonra şimdi de halen Sovyet hududu olan eski Polonya hududunda Cernautiye ve Besarabyaya gitmektedir. Kral bu iki mevkiye nutuklar söyleyecektir.

Sahile düşen saman balyaları

Fırtına dolayısıyla battığı zannedilen bir mavnadan 14 balya saman Bakırköy sahillerine düşmüştür.

Amerika, İngiltere ve Fransaya ilkbaharda 2010 tayıre teslim edecek

Nevyork 5 (A.A.) — Binbaşı Aliot «Life» mecmuasında yazdığı bir makede, Amerikanın İngiltere ve Fransaya önümüzdeki ilkbaharda teslim edilmek üzere 2010 tayıre inşa edeceğini ve 1940 senesi sonuna kadar bundan başka yine İngiltere ve Fransaya Amerika tarafından 3.300 tayıre gönderileceğini bildirmiştir.

B. Ferdi

Ankara 5 (Telefonla) — Nafia Vekâleti inşaat dairesi reisliğine mezkûr daire reis muavini B. Ferdinin tayini tedkik tasdika ictikan etmiştir.

Rusya ile Almanya arasında askerî ittifak mı?

B. Molotofun Berline yapacağı seyahat bununla alâkadar görünüyor

Almanya, Finlandiyaya yardım gitmesine mani olursa Sovyetler de Hindistan hududunda şaşırtma hareketleri yapacakmış

Londra 5 (A.A.) — Daily Telegraph gazetesinin Kopenhag muhabirinin Berlindeki emin bitaraf kaynaklardan öğrendiğine göre, Molotofun yakında Berline yapacağı ziyaretin Almanya ile Rusya arasında bir askerî ittifak akdine vesile olması muhtemeldir.

Bu hususta, nasyonal sosyalist partisinde ihtilâf vardır. Von Ribbentrop yakınları arasında söylenildiğine göre, Skandinavya memleketleri tariki Finlandiyaya yardım gitmesine Almanya mani olduğu takdirde, Rusya buna mukabil Hindistan hududunda şaşırtma hareketleri yapacak ve şimdiye kadar gönderdiğinden daha fazla harp levazımı sevkedecektir.

Moskovanın Türkiye'ye yapmakta olduğu avanslar dahi Rusyanın Karadenizde cephe gerisini himaye etmek istediğini gösterir.

Almanya ile Rusya arasında böyle bir şey yapılması projesi von Ribbentropun takip etmekte olduğu günlük siyasete muarız olan Alman mahafilinde büyük bir endişe uyandırmıştır. Malûm olduğu üzere Alman Ha-

riciye Nezaretinin birçok erkânı Rus - Alman ademi tecavüz paktına bile muhalefet ediyordu. Şimdi bir askerî anlaşma azamî itimadsızlıkla karşılanmaktadır.

B. Stalin, askerî anlaşma istemiyormuş

Londra 5 (A.A.) — Yorkshire Post askerî muhabirinin İngiliz siyasi mahafilinden öğrendiğine göre, Stalin Almanya ile bir askerî ittifak akdini istemekte ve Finlandiya vaziyetinin Rus siyasetini değiştirmesini kabul eylememektedir. Ancak, Alman - Sovyet anlaşması şu bakımdan tevsi olunacaktır ki, Almanya Finlandiyayı haricden yardım görmemesi için tecrid etmek üzere tazyiklerde bulunacaktır. Hitler daha şimdiden bu işe koyulmuştur. Almanya Skandinavya memleketlerine asker çıkarmak teşebbüsleri takdirinde deniz hareketlerinin tevsiini taahhüt edecektir.

Finlandiyaya gidecek gönüllü kafilelerinin bu gönüllülerin ait olduğu memleketin muharip addettirecek dereceyi bulup bulmadığını da yine Hitler tesbit eyleyecektir.

Suomussalmi muharebesi Finlerin zaferile bitti

Ruslar acele çekiliyorlar. Finlerin Sallayı geri aldıkları bildiriliyor

Fin tayıreleri Sovyet hatları üzerinde uçarak Kızıl askerleri teslim olmağa davet ettiler

Helsinki 5 (A.A.) — Havas ajansı bildiriyor: Finlandiya müfrezeleri, bazı noktalarda Sovyet arazisinin hayli içerilerine kadar sokularak ve Kızıl kıtaatı kuşatarak uzak şimalde düşmanı hırpalamaya devam etmektedirler.

Londra 5 — Suomussalmi muntakasında Fin ve Rus kuvvetleri arasında iki gündenberi devam eden muharebe Finlerin büyük bir muvafakiyete neticelenmiştir. Rusların bozguna uğrayarak çekildikleri bildirilmektedir. Kopenhagdan gelen haberlere göre Finler Sallayı geri almışlardır.

Avustralya, Finlandiyaya 10 bin İngiliz lirası teberrü etmiştir.

Finlandiya tebliği

Helsinki 5 (A.A.) — Finlandiya tebliği: Kareli berzahında dün, sakin geçmiş, iki tarafın devriye faaliyeti kaydedilmiştir. Doğu cephesinde, Sovyetler Rittojoki strateji noktasını zapta teşebbüs etmişlerse de bütün hücumları püskürtülmüştür.

Sovyet topçusu, Kuhmoniemi bölgesindeki Fin kıtaatı üzerine ateş açmıştır. Ruslar burada da püskürtülmüştür.

Sualmide Finler 189 esir almışlardır. Fin kıtaatı Suomussalminin şarkında Salla istikametinde ilerlemektedir.

Finlerin attığı beyannameler

Stokholm 5 (A.A.) — Finlandiya tayıreleri Sovyet hatları üzerine Kızıl askerleri teslim olmağa davet eden beyannameler atılıyor.

İsveç «Dagens Nyheter» gazetesi bu beyannamelerin bir fotoğrafını neşretmektedir. Bu beyannamelerde Sovyet esirlerine ne kadar iyi muamele edildiğini gösteren resimler de vardır.

Kızıl askerlerin nasıl teslim olmaları icab edeceğine dair tavsiyeler de vardır. Rus askerleri Finlandiya hatlarına beser altışar kişilik gruplarla elleri yukarı ve

tüfekler omuzda olarak ilerlemeleri tavsiye edilmektedir. Bu suretle teslim edilecek silâhlar için de beyannamelerde muharrer ücretler verilecektir. Meselâ bir tayıre için 10 bin dolar tediy oluncaktır. Tayıreciler teslim olmak istediklerini yeşil bir bez sallamak suretile bildireceklerdir. Bunlar bilâhare ecebî bir memleketidebileceklerdir.

Rus tebliği

Moskova 5 (A.A.) — Leningrad askerî muntakası erkânharbiyesinin tebliği: 4 ikincikânunda cephe muhim hiçbir hâdise olmamıştır.

Ankara'ya bir İngiliz - Fransız askerî heyeti geldi

İstanbul 5 (A.A.) — D.N.B. ajansı bildiriyor: Fransız erkânharbiye generali Arbanneau ile iki İngiliz erkânharbiye subayı, askerî erkânla görüşmek üzere Ankara'ya gelmişlerdir.

Tütün zeriya ve tütün inhisarı kanunu

Ankara 5 (Telefonla) — Tütün zeriya ve tütün inhisarı hakkındaki kanunun tatbik suretini gösteren nizamname Resmî Gazete ile neşrolunarak meriyete konulmuştur.

Chamberlain salı günü bir nutuk söyleyecek

Londra 5 — Başvekil Chamberlain salı günü Guildhall'da bir nutuk söyleyecektir. Bunda dünya sulhünde Amerikanın oynayacağı rol hakkında Roosevelt tarafından ileri sürülen nika binane mütalâalara temas edecektir.

Meclisin dünkü içtimalı

Ankara 5 (A.A.) — Büyük Millet Meclisi bugün Dr. Mazhar Girmen'in başkanlığında yaptığı toplantıda haziran - ağustos 1939 aylarına aid raporun tasvib eylemiş ve muamele vergisi kanununun bazı maddelerinin hükümlerinin değiştirilmesine karar vermiştir. Meclis pazartesi günü toplanacaktır.

Alman gazeteleri, İsveç ve Norveçe karşı şiddetli lisan kullanıyor

Londra 6 — Alman matbuatının İsveç ve Norveçe karşı kullandığı lisan birdenbire şiddetlenmiştir. Alman gazeteleri Fransız ve İngiliz yardım kuvvetlerinin bu memleketlerden Finlandiyaya geçmesine mani olunmasını istiyorlar. Gazetelerin mütalâalarına göre, eğer buna mani olunmazsa Fransa ile İngiltere İsveç ve Norveçe mevki alacak, buralarda üssülharekeler teşkil edeceklerdir. Matbuat bunu tehlikeli görmektedir.

Afganistanda seferberlik ilân edilmedi

Roma 6 — Kahiredeki Afgan sefiri, beyanatta bulunarak, bitaraflığı muhafaza için Afganistanın bazı tedafül tedbirler almakta olduğunu söylemiştir. Afganistanda umumî seferberlik ilân edilmemiştir. Bu yoldaki iddialar yersizdir.

İtalya, balıkçı gemilerini topluyor

Londra 6 — Romadar bildirildiğine göre İtalya hükümeti, mayn tarama ve vapurlara refakat gemisi olarak kullanılabilecek balıkçı gemilerine vaziyet edilmesini emretmiştir. Bu kabil 80 gemiye vaziyet edilmiştir.

Alman harp iktisadiyatını Göring idare edecek

Deniz ablokasının şimdiden tesiri hissedilmeğe başlandı

Berlin 5 — Harp iktisadiyatını idare için bir umumî meclis kurulmuştur. Bunun başına mareşal Göring getirilmiştir. Bu teşkilâtın hedefi şudur:

1 — Harp iktisadiyatının bir kumandaya tâbi olması ve otoriter bir şekilde tensiki, 2 — Bütün ekonomik faaliyetler arasında sıkı birlik vücude getirilmesi, 3 — Milletin disiplinini ve teşriki mesaisini artırmak. Yeni teşekkül bilhassa ablokaya karşı mücadele içindir.

Londra 2 — Gazeteler, Göringin Alman harp iktisadiyatını idare heyetinin başına getirilmesini ehemmiyetle karşılamaktadır. Gazeteler Göringin 1 numaralı patron ve 1 numaralı düşman vaziyetini aldığını söylüyorlar ve diyorlar ki:

«Göring, kendi iktisadî ve mali projelerine düşman olan nazi erkânına karşı büyük bir muvaffakiyet kazanmış ve gözden düştüğü haberlerinin aslı olmadığını isbat etmiştir. Yeni teşkilât Almanyada ablokadan

tesirleri hissedilmeğe başladığını göstermektedir. Göringin mücadele için her vasıtaya baş vuracağı ve cebri bir istikraz yapacağı tahmin ediliyor.»

Daily Mail diyor ki: «Almanyanın hakiki hâkimi kimdir? Hitler şeftir, hürmet görüyor. Fakat Göring diktatör ünvanını alamamış bir adamın elinde tophyabileceği en büyük kudrete maliktir.»

Daily Herald da Göringin yavaş yavaş hükümet reisi vaziyetine geldiğini, Almanyada mütemadiyen artan bir endişe hissedildiğini söylüyor.

İngiliz gazeteleri ne diyor?

Londra 5 — Göringe yeni salâhiyetler verilmesi İngilterede hayretle karşılanmıştır. Gazeteler diyorlar ki: «Almanyada bütün iktisadî salâhiyetler Göringin elinde idi. Yeniden kendisine salâhiyetler verilmesi Almanyada iktisadî vaziyetin güçleştiğini gösteriyor. Bitaraf memleketlerden gelen haberlere göre, Almanyada malî vaziyet de çok fenadır.»

Manisada bir şimendifer kazası

İki marşandiz çarpıştı, bir ölü, 2 yaralı var

İzmir 5 (Telefonla) — Dün gece, Manisanın Muradiye istasyonunda iki marşandiz katarı çarpıştı. Vagonlar arasında kalan hamal Nuri parçalanarak öldü. Katar şefi Ali Rıza ağır, kondüktör Kadir hafif yaralıdır. Bir furgon parçalandı, 8 vagon hattan çıktı. Kaza, katar makinistinin verilen «Dur» işaretini görme-
mesi yüzünden olmuştur.

Türk - Bulgar münasebatı

Fransadaki heyetimiz, davet üzerine Bulgaristana gidiyor

İstanbul 5 (A.A.) — Havas ajansı bildiriyor:

İngiliz - Fransız - Türk iktisadî anlaşmalarının akdinden sonra hâlen Fransada bulunan Türk heyeti, Bulgar hükümetinin daveti üzerine, Sofyadan geçerek Ankara'ya dönecektir. Bazı mahafil bu ziyaretin, Türk - Bulgar münasebetleri üzerinde iyi tesirleri olacağı mütalâasındadırlar.

AKŞAMDAN AKŞAMA

Hamiyet yarışı

İstanbul verdiği iane yarım milyona yaklaştı. (Eşya suretindeki teberrüller bundan hariç!)

İşitıyoruz ki, bazı ecnebi devletler, yaktile meselâ «bir» vermişken, felâketimizin büyüklüğü hakkında teferuatı öğrenince, teberrüllerini dört misline çıkarıyorlarmış.

Hamiyet yarışında onlardan aşağı kalamayız.

Evvelâ:

§ — Şu iane, müslüman dinindeki farzı kifayeye benzemez. Yani birimizin vermesiyle öbürümüzden sakıt olmaz. Farzı ayın tarzındadır. Zengin, fakir, herkes azıcık olsun vermeli.

İkincisi de:

§ — Bir veren, bir daha verebilir... Para veren, belki bazı eşya da gözden çıkarabilir. Kazazedeleri gönülden biran ırağ etmemeli... «Sakin az vermiş olmayayın!» diye düşünmeli.

İstanbul şehri milyonu doldurmalıdır.

Unutulmıyacak nokta:

Her iş bitmiş, felâketzedeler artık yeni yuvalara yerleşmiş, rahat bulmuş değildir... Halâ sefil, sergerdan binlerce insan var...

İsmail Safa duymasın!

Abidin Daver de, Peyami Safa da, nesir yazmakta yektedirler. Fakat muhterem üstadlardan birincisinin âruz mısrağında kelime değiştiren yanlış yaptığını misallerle bir sefer göstermiştim; kendisi de bu vezni evirip çevirmekte mahir olmadığını itiraf etmişti. Sütün komşusu Peyami Safa, dünkü Cumhuriyet'te Finlerle Rusların muharebesinden behşerden şöyle diyor:

Finleri, bugüne kadarki mukavemetleri, yarın uğrıyabilecekleri mağlûbiyetin şerefisizliğine düşmekten, ebediyen kurtarı. «Galib sayılır bu yolda mağlûb!» Ve ka.ı taraf için de, Hâmidin ruhundan izin alarak o zaman şunu ilâve ederiz: «Mağlûb sayılır bu yolda galib!»

Mısrağı böyle tornistan etmek için, merhum şairden vezin bozmak müsaadesini de ayrıca rica etmek lâzım gelir; sanmam ki, Abdülhak Hâmid «mağlûb» kelimesinin aruzda bu vaziyette kullanılmasına izin versin!... Her halde parmağını serzenişle sallıyacak:

— İsmail Safanın oğlu!... İsmail Safanın oğlu!... Baban duymasın... diye kışkırtıyor çatacaktır...

«İnönü'ye» demek yanlış mıdır?

Yukarıda bir nâsirımızın vezin aksaklığını yazdıktan sonra, aşağıda da bir şairimizin kaide aksaklığına dokunacağız:

Muhterem Necib Fazıl radyodaki türkçelerin - hele telâffuz cihetinden - ekseriyetle pek bozuk olduğunda mütefikim. Ancak, şöyle diyor ki, bu kaideyi nereden çıkardığına şaşırm:

Spiker diyor ki:
— Milli Şef İnönü'ye...
Aman Allahım, hiç İnönü'ye demek mümkün müdür? İnön'ne, yahu, İnönü'ne! (ye) ve (ya) edatları ancak (e) ve (a) harflerle biten kelimelere mahsustur. Geceye, anneye, araya, karaya, takaya... Bu harflerden başka harflerle biten bütün kelimelerde aidiyet edatı sadece (e) ve (a) alır.

Halbuki, şairin koyduğu kaideyi altüst eden misaller:

Köprülü, Köprülü'ye; Hüsnü, Hüsnü'ye; Şükrü, Şükrü'ye ilh...

Diğer taraftan «ü» ile biten diğer

ŞEHİR HABERLERİ

İzdiham faciası muhakemesi

Bayan Lâhika Raufî Manyas ifadesinde: «Saray kapısı kapatılmasaydı bu facia olmazdı,, dedi

Tedbirsizlikle on bir vatandaşın ölümüne ve bir çok kimselerin yaralanmalarına sebebiyet vermek hadisesi münasebetle İstanbulda bulunan şahidlerin istinabe yolla dinlenmelerine dün de ikinci ağır ceza mahkemesinde devam edilmiştir.

On yedi yaşındaki kızı Birün da izdiham esnasında ölen limanlar işletmesi umum müdürü B. Raufî Manyasın refikası bayan Lâhika ile diğer kızı Füsün şahid olarak dinlenmişlerdir. Bayan Lâhika hadiseyi şöyle anlatmıştır:

«Kızım Birün gündüz mektep arkadaşlarıyla beraber Atatürkün naaşlarını ziyaret etmişti. Akşam da beni götürmek istedi. Diğer kızım Füsünü de alıp gittik. Saray kapısının önü çok kalabalıktı. Yavaş yavaş ilerlerken birdenbire öndeki kalabalık durdu. Saray kapısının kapandığını işittik. Saat on bire çeyrek kalaya kadar bekledik. Kalabalık büsbütün artıyordu. Saat on bir sıralarında facia oldu. Saray kapısı birdenbire açıldı. Birbiri üstüne yığılan ve atlı polisler tarafından itilen halk birdenbire açılan kapıdan içeriye tıklmağa başladı. Bu, bir giriş değil, âdeta bir mâni önünde toplanan sellerin, o mânin kaldırılmasla ve müthiş bir tazyikle harekete geçmesi idi. Feryadlar, iltitiler başladı. Tazyikler kendini kaybediyordum. Birdenbire önümde yere düşen bir adamın üzerine yuvarlandım. Ben kalkmak isterken alttaki adam tekalüss etmiş elleriyle boynumu sıkıyordu. Bir aralık yanımda duran bir adamın etkelerini tutarak; «Beni kurtarınız.» diye haykırdım. Bundan sonra ne olduğunu bilmiyorum. Çamurlar içinde kendime geldiğim zaman elbisem kanlar içinde kalmıştı.

Çocuklarım da yanında yoktu. Eve geldikten sonra kocam aramağa çıktı ve yavrumun ölümünü Zükür hastanesinde bulduk.

Benim kanaatimce, saray kapısı kapatılmasaydı bu facia olmazdı. Lâzım gelen tedbirler alınsaydı halk da muntazaman saraya girip çıkardı.

Bayan Lâhikanın kızı Füsün da hadiseyi aynı şekilde anlattı.

O zamanki İstanbul valisi B. Muhiddin Üstündağ da şahid sıfatıyla şu ifadeyi verdi:

— Hadise esnasında sarayda değildim. Yalnız, tedbirlerin heyeti umumiyesini daha evvel beraber düşünmüş ve tatbik şekillerini de kararlaştırmıştık. Alınan tedbirlerde bir noksan ve hata olduğuna zannetmiyorum. Ben Atatürkün son haftalarında, Belediye ve vilâyete daha yakın olduğum için Partide çalışmaya başlamıştım.

B. Muhiddin Üstündağ o gece saat dokuzda Partiden saraya gidip dahilen teftiş ettiğini, vaziyetin normal olduğunu görerek Şişli'de refikasının misafiri bulunduğunu eve gittiğini ve orada facia haberini aldığını söyleyerek şunları ilâve etti:

— Bu faciannın, noksan veya hatalı tedbirlerden ileri geldiğini zannetmiyorum. Bunun, içtinabı gayri kabil bir vaziyetten tevelliü ettiğini zannediyorum. Böyle fevkalâde zamanlarda bu şekilde facialar çok olmuştur. İngiltere kralı Jorjün cenaze merasiminde bir yerde yüz otuz kişi ölmüş, bir defa da, Rooseveltin bir nutkunu dinlemek isteyen halktan 25, 30 kişi can vermişti.

Geçen celsede dinlenen şahidlerden polis santral memuru, sarayın kapısının kapanıp açılması için benim emir verdiğimi

söylemiş. Halbuki ben katiiyen böyle bir emir vermedim. Ben santral memur ile telefon muhaveresi yaptığım zaman hadise olup bitmişti. Sarayda yüksek rütbeli bir zatın bu hususta emir verdiğini işittim. Fakat bunu da tesbit edemedim.

B. Muhiddin Üstündağ mahkemenin muhtelif suallerine de cevap verdikten sonra o zamanki Beyoğlu kaymakamı ve şimdiki polis müdür muavini B. Daniş, ziyaret için alınan tertibat esnasında yardımcı olarak bulunduğu ve hadise esnasında sarayda bulunmadığı cihetle bu hususta bir şey bilmediğini, tertibatın mükemmel hazırlandığını söyledi. Beşiktaş kaymakamı B. Rıza da hadisenin doğrudan doğruya halkın fazla tahacümünden tevelliü ettiğini, saray kapısının kapanıp açılmasının da bir tedbir olarak kabul edilebileceğini, hüsnüniyetle alınan bir tedbir aksi netice verirse bunun, tedbir alanlar için mesuliyeti mucib olamayacağını ve müfettişlik tahkikata esasnasında; «Dolmabahçe hadisesi bir hatanın mevlûdudur. Bu hata da saray kapısının kapanıp açılmasıdır.» şeklinde verdiği ifadeyi, ötekinden berikinden işittiklerine istinaden söylediğini bildirdi.

Diğer şahid B. Nizameddin Nazif Tepe-deleni, kalabalık şehirlerde bu gibi hadiselerin daima vuku bulabileceğini söyleyerek ziyarete esnasında çok mükemmel tedbirler alındığını ve aldığı yüksek tedbirler sayesinde on bir kişiden fazla kurban verilemediğini İstanbul zabıtasına teşekkür etmek lâzım geldiğini söyledi. Bir kaç şahid daha dinlendikten sonra, diğer şahidlerin bütün aramalarına rağmen bulunamadıkları anlaşıldığından istinabe evrakının izmit mahkemesine gönderilmesine karar verildi.

Dolmabahçe meydanı genişliyor

Dolmabahçe camisinin avlusunun parmaklıkları sökülecek

Gümüşsuyu ile Dolmabahçe arasındaki yolun Dolmabahçe meydanına uzatılmasına başlanmıştır. Yolun bu kısmı buradan kaldırılan kâğıd deposunun arsasından geçiyor. Bu yol bir taraftan yapılmakla beraber bir taraftan da Dolmabahçe camisinin karşı köşesi de yıktırılacak suret ile Dolmabahçe meydanının tevsiine başlanmıştır. Burada bir mezarlık ile eski bir ahşap bina da kaldırılacaktır.

Bundan sonra Dolmabahçe camii avlusunun da parmaklıkları sökülecek ve bu suret ile Dolmabahçe geniş bir meydana vücade gelecektir.

bir takım isimler de, Necib Fazıl dediği gibi «ne» ile «mev'ulü ileyh» edatı alır:

«Eminönü'ne», «Erenköyü'ne»... ilh...

Bunların neden böyle farkettilerini anlatmak bu sûtunda gerekmez; uzun düşer, can sıkır.

Bence, mekân ismi olarak «İnönü'ne» demek lâzım; fakat Reiscühurumuzun soyadı olarak «İnönü'ye» demelidir. Şayed bir zat «Eminönü» sözünü kendine ad diye alsaydı, onda «Eminönü'yü gördüm», «Eminönü'ye gittim» derdik ve böylelikle meydanı değil, şahsiyeti ziyaret ettiğimiz ve gördüğümüz anlaşırdı. Yenicaminin civarına gittiğimiz zaman ise «Eminönü'ne» deriz.

Onun için, şairin, affına mağruren fikrine iştirâk edemeyeceğim. Ankara radyosunun spiker'i doğru söylemiş kanaatindeyim. (Vâ - Nû)

Karilerimizin mektupları

Şirketi Hayriyeden bir rica

Boğaziçinde oturan okuyucularımız yazıyorlar:

Sabahları, 6 da Vaniköyden kalkan 65 numaralı vapur, köprüden Üsküdar iskelesine 7 ye 20 kala gelmektedir. Fakat o saatte, köprü ekser günler açık olduğu için erkenden mekteplerine ve işlerine gitmeğe mecbur bulunan taleb ileri işçiler, sabahın şimdiki ayazında, köprü'nün kapanmasını beklemeye mecbur kalıyorlar. Bu beklemeye bazen 15-20 dakikayı buluyor. Halbuki, vapur, köprü'nün Üsküdar iskelesine değil de Rumeli iskelesine yanaşsa, yolcular köprü'nün kapanmasını beklemeye mecbur kalmaksızın, derhal Eminönüne geçecekler, ayaz altında hastalanmak tehlikesinden kurtulacaklar, vakit ve zamanında işlerine gidebileceklerdir. Şirketi Hayriyenin sabahları altıda Vaniköyden kalkan vapurun köprüde, Rumeli ciheti iskelesine yanaşmasını emretmesini halkı, bu kara kışta büyük bir zahmetten kurtaracaktır. İdarenin bu mühim noktaya dikkat nazarını çekmenizi rica ederiz.

(AKŞAM: Çengelköy, Beylerbeyi ve Üsküdar okuyucularımızın bu dileği çok haklıdır. Şirketi Hayriyenin, kendisi için hiç bir külfet ve masraf tahmil etmeyen bu kolaylığı, halka göstereceğini ümit ederiz.

İthalât limited şirketleri bir handa toplanacak

Bütün ithalât limited şirketlerinin bir tek binada toplanmasına karar verilmiştir. Bu bina, ya Karaköypalası, ya Ömer Abid Han, yahud da Dördüncü Vakıf Hanı olacaktır.

Lâlelide bir kadın cesedi bulundu

Ölümün sebebini anlamak için cesed Morga kaldırıldı

Dün sabah Lâlelide Rasimbey apartmanının önünde bir kadın cesedi bulunmuştur. Yapılan tahkikatta bunun, Rasimbey apartmanının altıncı katında oturan Şükriye adında bir kadına aid olduğu anlaşılarak vaka müddelimumilîge bildirilmiştir.

Müddelimumilî muavinlerinden B. Tur-gud tahkikata el koymuştur. Tahkikat esnasında Şükriyenin ölümü etrafında bazı iddialar ileri sürülmüştür. Bazı kimseler, Şükriyenin bir gün evvel evde oğlu ile kavga ettiğini ve kadının, oğlu tarafından pencereden sokağa atılması muhtemel olduğunu iddia etmişlerdir. Şükriyenin, kazaen pencereden düştüğünü söyleyenler de olmuştur.

Adliye doktoru B. Enver Karan tarafından yapılan muayenede kadının vücudunda yara izi görülmemiştir. Yalnız ağzından ve burnundan kan boşanmıştır. Esasen kalb hastalığına müptelâ olan Şükriyenin fazla hiddetle kapının önüne çıktığı sırada kalb sektesinden ölmesi de muhtemel görülmektedir. Ağzından ve burnundan kan gelmesinin de, beyin hümmasından mütevellid olması ihtimali kuvvetlidir.

Ölümün hakiki sebebini tesbit etmek için otopsi yapılmak üzere cesed morga kaldırılmıştır.

Kokmuş et satanlar cezalandırıldı

Belediyenin yaptığı teftiş neticesinde Tophane ile Karaköy arasında 180 kilo kokmuş et bulunmuş ve bu etler müsader edilmek imha edilmiştir. Belediye bu kokmuş etleri satanlara ağır cezalar vermiştir.

Tıp Fakültesi Dekanlığından:

Fakültemiz adına 147 cild hususi tesrihi marazi kitabı hediye eden Erzurum Meb'usu Ord. Prof. Dr. Saim Ali Dilemreye alenen teşekkür olunur.

İktisadî meseleler

Kooperatifler de hayatı pahalılaştırırsa?..

Hayatı ucuzlatmak için hatıra gelen çarelerden biri de kooperatifler kurmaktır. Kooperatifçilerin dayandıkları nazariye şudur: Mutavassıtları ortadan kaldırmak, müstahsillerle müstehlikleri birleştirmek ve bu suretle malı ucuza satmak... Nazariye halinde bu fikre itiraz edecek değil. Hiç kimse bir sürü mutavassıt ve parazit unsurların hayatı lüzumsuz yere pahalılaştırmasına taraftar olmaz. Pek tabii olarak, bir malın mümkün olduğu kadar mutavassıtlar elinden kurtularak müstehlik eline gelineceye kadar ucuza satılmasını isteriz. Acaba bu güzel arzümüzü nasıl tahakkuk ettirebiliriz? Bunun yegâne şekli kooperatif midir?

Kooperatifçiler bu iddiadadırlar. Fakat kooperatif de, diğer bakkallar, manavlar gibi pahalı mal satarsa, bunu nasıl izah edebiliriz? Kooperatifin müfrit müdafileri buna nasıl cevap vereceklerdir?

Bir misal Meyva satan bir kooperatifin bir satış mağazasındaki müşahadelerimize göre, muayyen cinsteki malların manavlarda daha ucuza satıldığı neticesine varıyoruz. Acaba mutavassıtları ortadan kaldırdığını iddia eden bu kooperatifteki pahalılığın sebebi nedir?

Bu meseleyi merak ederek bir araştırma yaptık. Neticede kooperatif teşkilâtının şef ve memur kalabalığı ile dolduğunu öğrendik. Bu geniş memur kadrosu da malların pahalılaştırmasına sebebiyet vermektedir bu suretle mutavassıtlar, yerine, bu sefer geniş memur kadrosu kaim olmaktadır. Bir mânaya göre bunlar da mutavassıtlar haline girmektedir. Komünocu, kabızmal gibi diğer mutavassıtlarla, aralarındaki fark, maaş almaktan ibaret kalıyor.

Eşya fiyatlarını ucuzlatmak için teşekküller kurmak ne dereceye kadar müşbet neticeler temin edebilir? İhtikârın önüne geçmek için, tacirleri bir araya tophıyarak limited şirketler yapılmaktadır. Bu şirketlerin başına dolgun maaşlı müdürler gelirse, eşya fiyatları yükselmeye mi? Bütün bunları hatıra getirmek ona göre tedbirler almak lâzımdır.

Klasik iktisadçılar bu işlerin içinde daha kolaylıkla çıkmışlardır. Rekabet kanunları sayesinde fiyatlar ucuzlayabilir diyerek meseleyi halletmişlerdi. Bu fikri, bayat ve klasik bir düşünce diye bir tarafa atmamalıyız. Rekabete meydan verecek tedbirler de almaktan geri durmamak icap eder.

Hüseyin Avni

Gazetemiz felâketzedelere 462 parça eşya hediye etti

Akşam gazetesi ve mensupları tarafından zelzele felâketzedelerine dağıtılmak üzere Kızılaya aşağıdaki dört yüz altmış iki parça yeni eşya teslim edilmiştir:

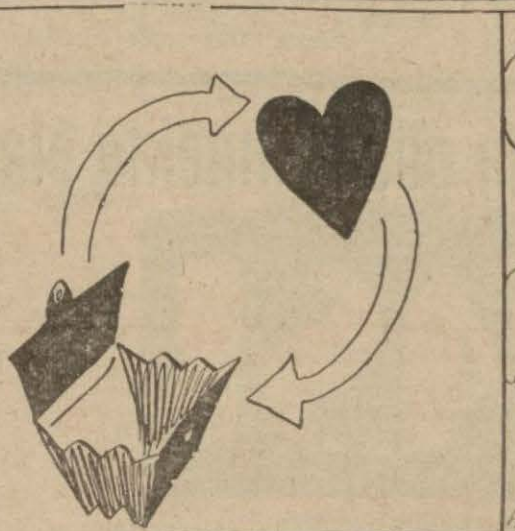
16	Takım kışlık elbise
3	Palto
25	çift kundura
12	Yün başlık
65	Kışlık don fanilâ
288	Çift yün çorap
53	Adet yün kazak

462

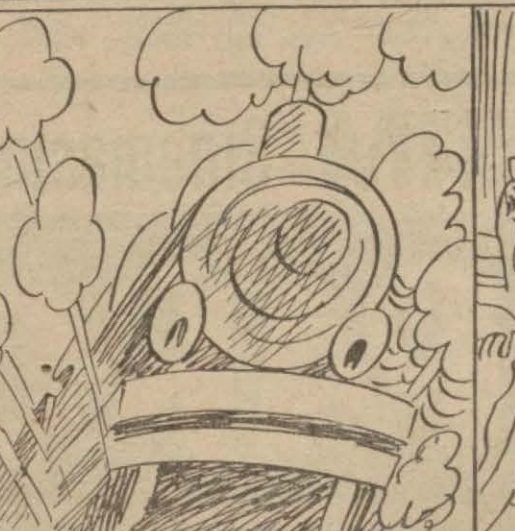
BAY AMCA VE EDEBİYAT !..

— Bir tarafta hamiyet yarışı devam ederken bir tarafta da edebiyat yarışı aldı yürüdü bay Amca.

... Bir muharrir yüreği ile kesesi arasında bir facia yaratmağa çalışırken...

... Bir muharrir: «Felâket mintakasında koşu koşu gelen tren soluya soluya istasyona girdi...» diye bir dram sahnesi çiziyor...

... Başka bir muharrir de «Ölümler arasında bir gece!» diye bir facia rekoru ilân ediyor...

B. A. — Yeni bir edebî cereyan!... Fakat okuyanlar zelzele felâketini unutup edebiyat felâketine ağılıyacaklar diye korkarım!...

20 yaşının bütün tazeliği ve sevimliliği ile

DEANNA DURBIN

ve iki kız kardeşi, bu hafta görülmemiş bir muvaffakiyetle

SÜMER SINEMASINDA gösterilmekte olan

ÜÇ KIZLAR BÜYÜDÜLER

filminde seyircileri, eğlendiriyorlar ve gasyediyorlar. Bu film DEANNA DURBIN'in en mükemmel ve en güzel filmidir. İlâveten: EKLER JURNAL ve GRAF von SPEE ile İngiliz kruvazörlerin arasında deniz muharebesi

Bugün saat 1 ve 2,30 da tenzilâtlı matinelere

BUGÜN
İPEK TÜRKÇE SÖZLÜ
Sinemasında

ŞERLOK HOLMES

(BASKER VİLLER'in KÖPEĞİ)

AŞK - HEYECAN - DEHŞET ve BÜYÜK MACERALAR FİLMİ

Baş rollerde: RICHARD GREENE - BAZİL
RATBON - WENDY BARİE

Filme ilâve olarak: FOKS DÜNYA

HAVADİSLERİ ve GRAF SPEE

Zırhlısının yaralı olarak Montevideoya gelişi ve Kumandanın önünde yapılan cenaze merasimi. Bugün saat 1 ve 2.30 da tenzilâtlı matine vardır.

Diğer seanslar 4,30 - 6,30 ve 9 da

Şehzadebaşı TURAN sinemasında 4 Büyük film birden:

1 - PASTIRMACIYAN ve ŞÜREKÂSİ

Max Biraderler tarafından Türkçe sözlü ve şarklı ve taklitli

2 - DENİZ KIZI MOVITA

Aşk, Facia ve Heyecan filmi

3 - 96 No. MAHKUM

Komik FULLER Kahkaha filmi

4 - MİKİ BAHRİYELİ

Matinelere 11 den itibaren başlar. Gelecek programda yalnız TURAN sinemasında ALİ BABANIN MİRASI: EDDY CANTOR. Türkçe sözlü ve şarklı tamamen renkli

Bugün ve yarın PARK OTELİNDE

Amerika için aldığı bir Angajman münasebetile şehrini terkedecek olan

Dehakâr Viyolonist - Şantöz FRED Fassler'in

Pek sevimli caz Amerikan yıldızı

LOUISE DUKE'nin iştirakile VEDA SUARELERİ

Mutad fiatlar

Sofralarını ayırtınız.

Bugün SARAY Sinemasında

MAURICE CHEVALIER

Marie Dea - Eric v. Stroheim ve Pierre Renoir

ile beraber çevirdiği ve emsalsiz güzelliği ve mükemmeliyetiyle bütün şehir halkı tarafından alkışlanmağa layık

TUZAK

filminde şarkı söylüyor ve zaferden zafere koşuyor. İlâveten: Foks Jurnal en son harp ve dünya havadisleri ve

GRAF von SPEE hadisesi

Bugün saat 1 ve 2,30 da tenzilâtlı matinelere

Gedikpaşa AZAK sinemasında bugün

1 - BRODVAY SERENADI

LÂLE sinemasında büyük rağbet bulan

FRED ASTAIRE ve CİNGER ROGERS'in

En son Şaheseri

2 - ZORONUN İŞARETİ

Baştanbaşa renkli, heyecanlı dolu muzik ve sergüzeşt filmi

TEŞEKKÜR

Sevgili büyük babamız Korgeneral İHSAN BALKIR'ı ebediyen kaybetmemiz do layısıyla gerek cenazesinde bulunan ve gerekse mektup ve telgrafla acılarımıza iştirak eden akraba ve dostlarımızla diğer sayın zevata ayrı ayrı teşekkürle teessürümüzü mâni olduğundan bu şükran borcumuzu sayın gazeteniz vasıtasıyla ifa eder, muhterem ve aziz dostu Gülhane hastanesi direktörü General doktor ŞÜREYYA'dan babamızın tedavisinde gösterdiği yüksek ihtimam ve onun en son vazifelerine kadar candan alakalarından dolayı sonsuz minnettarlığımızın kabulünü rica ediyoruz.

Torunları: Celâl Balkır - İhsan Balkır

Toros gecesi tehiri

Adana Kız ve Erkek liselerinden yetişenler cemiyeti İstanbul merkezinden:

6/1/940 da Tokatlıyan salonlarında tertibi kararlaştırılan «Toros gecesi», zelzele felâketi dolayısıyla terik edilmiştir.

YENİ NEŞRİYAT

Büyük ve mufassal Türkiye haritası İstanbul kadastro fenn memurlarından harita mütehasısı B. Fehmi Oyman tarafından iki seneye yakın bir zamandanberi hazırlanan 1:1,000,000 mikyasındaki Türkiye haritası İktisadi Harita Kurumu tarafından nefis surette tab'ettirilmiştir.

Mevcut haritalardaki bütün eksikleri tamamlayan bu haritada Türkiye Cümhuriyetinin hımanları ve şehirleri arasındaki mesafeler, tabii, iktisadi, adli vaziyetler, vilâyet taksimatı, ormanlar, madenler, bankalar ve yetişen mahsulât gösterilmiştir. Böyle bir harita edinmek isteyenlere tavsiye ederiz.

Köroğlu masalı (İstanbul rivayeti) Bu meşhur halk hikâyesi Eminönü Halkevi edebiyat şubesi neşriyatının 14 üncü sayısını teşkil etmektedir. B. Naki Tezel tarafından tesbit edilmiştir. Fiyatı 20 kuruştur. Remzi Kitapevinde bulunur.

Ankara Borsası

5 İkincikânun 1940

ESHAM ve TAHVİLÂT

Türk borcu I peşin	19.225
Türk borcu II peşin	19.225
Ergani	19.79

PARA ve ÇEKLER

1 Sterlin	Kapamış 5.21
100 Dolar	130.36
100 Frank	2.9205
100 Liret	6.7225
100 İsviçre Fr.	29.2406
100 Florin	69.19
100 Raygmark	---
100 Belga	21.8225
100 Drahmi	0.985
100 Leva	1.5925
100 Çekoslovak Kr	---
100 Pezeta	13.19
100 Zloti	---
100 Pengo	23.49
100 Ley	0.965
100 Dinar	3.1575
100 Yen	31.045
100 İsveç Fr.	30.3275
100 Ruble	---

Zelzele felâketzedeleri menfaatine

Münir Nurettin konseri

9 Kânunusani salı akşamı Saray sineması salonlarında zengin bir programla verilecektir.

Konserin bütün hasılatı felâketzedelere yardım teşkilâtına verilecektir. Bilet tedariki için sinema kışesine müracaat.

ŞEHİR TİYATROSU
Tepebaşı Dram kısmı
Gece saat 20,30 daHAYAT BİR
RÜYADIR

İstiklâl cad. Komedi kısmı

Gündüz saat 14 de Çocuk oyunu
Gece saat 20,30 da SÖZÜN KISASI

KÜÇÜK İLÂN

okuyucularımız arasında

EN SERİ,

EN EMİN

EN UCUZ

vasıttadır. Alım satım, kira işlerinde iş ve işçi bulmak için istifade ediniz!

Bugün

MELEK

Sinemasında

ZORLAGÜZELLİK
OLMAZ

Fransızca sözlü: Baş Rollerde:

LORETTA YOUNG - WARNER
BAXTER

Filme ilâve olarak: FOX DÜNYA Havadisleri

GRAF VON SPEE Alman zırhlısının Montevideoya yaralı olarak gelişi ve kumandanın önünde yapılan cenaze töreni. Bugün saat 1 ve 2,30 da tenzilâtlı matine vardır.

2 saat kahkaha ile gülmek
eğlenmek ve zevk sürmek
istiyenlerin filmi

Bu hafta SAKARYA Sinemasında

Sahhar ve dehâkâr POLA NEGRI'nin Büyük
Polonya yıldızı muvaffakiyeti

KARAR GEÇESİ

ve ilâveten: CANAVARLAR ÇETESİ

Büyük ve görülmemiş yeni bir zabıta ve macera filmi
2 büyük film birden

Fransız filimlerinin ebedî zaferi

1940 senesinin ilk Süper filmi Fransanın en kudretli artistleri

Edwige Feuillere - Georges Rigaud'un yarattıkları

YIKILAN MABET

Büyük bir ihtirasın en canlı misali ... Sonsuz bir aşkın büyük serenadı...

Bugün LÂLE sinemasında

İlâveten Metro Jurnal en son dünya haberleri Renkli Miki - WALT DİSNEY

RENKLİ MİKİ - WALT DİSNEY

Bugün saat 1 ve 2,30 da tenzilâtlı matinelere

İÇKİSİZ SAZ

Borsa Kiraathanesinde: Her Pazar gündüz saat 14 den 18 ze kadar

Bayan MENŞURE' nin iştirakile mükemmel SAZ HEY'ETİ

Kiraathanemiz nezih aileler salonudur.

1940 in en çok beğenilen artisti:

MİLLÎ ve ALEMDAR
sinemalarında

Çıkmaz Sokak

Filminde bütün dünyayı teshir eden

ANNIE DUCAUX

Ayrıca:

İstiklâl uğrunda bir milletin ne yapabildiğini gösteren

HUCUM
TÜRKÇE SÖZLÜBu filmi bütün gençlik görmelidir
4 gün kaldı

Teşekkür

Oğlumuz ve kardeşimiz Sedat Rızanın cenazesinde hazır bulunan devlet deniz yolları arkadaşlarıyla umum müdür sayın İbrahim Kemal Bayburaya, kadirşinas arkadaş sayın Yusuf Ziya Öniş, çelenk gönderen Güneş kulübüne beden terbiyesi umum müdürlüğüne mintaka başkanlığına, futbol federasyonuna ve telgraf ve mektupla taziye eden kıymetli dostlarımıza candan teşekkürlerimizi sunarız.

Kardeşi: Cevat Rıza, Validesi Fethiye Rıza

Bu Hafta TAKSİM Sinemasında gösterilmekte olan

TAŞ PARÇASI

Şimdiye kadar Türkiyede yapılan filmlerin en mükemmelidir. 30,000 kişinin büyük bir alâka ile seyrettiği bu filmi görmek için bu son günlerden istifade ediniz

İlâveten: EKLER JURNAL son dünya haberleri ve GRAF von SPEE ile İngiliz kruvazörleri arasında deniz muharebeleri. Bugün 1 ve 2,30 da tenzilâtlı matinelere.

Erzincan'ın bir köyünde bulunan sekiz nüfuslu ailesinden günlerdir hayat haberi bekleyen ümitsiz bir ihtiyar öüne gelene şöyle derd yanıyordu:

«Bu seferki sarsıntı çok şiddetli olmuş, diyorlar, ne kadar sarsarsa sarsın benim evin kerpiç duvarlarını yıkamaz. Amma damdan korkarım; çöktüyse çocuklarımdan biri kurtulamamıştır.»

Anadolu köylerinde kerpiç evlerin damlarını toprakla doldurmak âdetidir. Köylü duvarları çıktıktan sonra üstüne kavak ağaçlarını sıralar ve yağmur geçmesin diye kat kat toprak yığmaya başlar. Damı üç karış, beş karış toprakla örtülmüş evler az değildir ve hakikaten bu nevi ev sakinleri için en büyük tehlikeyi başlarının üzerinde duran muazzam toprak yığını teşkil eder.

Kırşehir havalisindeki zelzeleden sonra yapılan tedkiklerde dört duvarı kısmen çatlamış, fakat olduğu gibi duran evlerin içinde oturanlardan çoğunun, üzerlerine inen toprak damın altında kalarak öldükleri anlaşılmıştır.

Son zelzenenin pek geniş bir havalide, bilhassa köylerde büyük insan telefata sebebiyet olması da bu toprak damlardan ileri gelmiştir. Zelzele gece vakti, insanlar evlerine çekilmiş uyurken vukua geldiği için bu sefer toprak damlarını kıydıkları can adedi çok yüksek rakamlara balığ oluyordu.

Zelzele muntakasında kuracağımız yeni köylerin sarsıntılara mukavim bir mimariye dayanmasına dikkat etmemiz lazım geldiği kadar, yurdumuzda mevcut bütün toprak damları hafif çatı ile değiştirmek işini köy imar hareketinin başına geçirmeliyiz.

Şevket Rado

DÜNYADA NELER OLDU? NELER OLUYOR?

Kurt ve yaban domuzu sürüleri

Finlandiya Rusların taarruzu askeri noktadan muvaffak olamamış ve Ruslar birçok yerde Fin arazisinden çıkarılmıştır. Lâkin Rusların Fin arazisine girmiş olmaları başka bir cihetten memleketi büyük bir musibet getirmiştir. Bu da kurdun ve yaban domuzlarının Finlandiya ormanlarını istila etmesidir.

Bu vahşi hayvanlar ötedenberi koyun ve Ren geyiği ağıllarına ve bazı boş atlara hücum ederek her sene milyonlarca mark zarar getirmekte olduklarından on sene evvel bunlara karşı açılan millî mücadelede son derece nişancı ve avcı olan Finler bütün vahşi hayvanları imha etmişlerdir. Ruslar hududları geçen iki bin kilometrelik hududda hem dısmarı bekleyen hem de vahşi hayvanların memleketi girmesine mâni olan Fin hudud muhafızları gerideki müstahkem hatlara ve sevkölceş noktalarına çekilmişlerdir.

Hududları boş bulan kurdur ve yaban domuzları da Rus kuvvetlerinin arkasından Finlandiya'ya ucu bucağı olmayan ormanlarına dalmışlardır. Finler bir taraftan Rus askerlerine karşı müdafaa ile meşgul iken diğer taraftan yüz binlerce kurd ve yaban domuzu sürülerine karşı ehil hayvanları ve köyleri muhafaza etmek mecburiyetinde kalmışlardır.

Devil ekspresin Finlandiya'ya gönderdiği muhabiri cepheye yakın bir köyde gecelediği zaman evini yaban domuzları sarmışlardır. Muhabirin istinadını içinden köyün avcıları ve bekçileri yaban domuzlarına karşı saatlerce ateş açmışlar, muhabiri güle belâ kurtarmışlardır.

Harp bittikten sonra Finler memleketlerini kurdlardan ve yaban domuzlarından temizlemek için şimdiden planlar hazırlamaktadırlar.

İngilterede reislere verilen kürsü

İngilizlerin garip âdetleri vardır. Çok eski zamanların ihtiyacına uygun olan bu âdetler nadiren değiştirilmektedir. Son değişen âdeti Avam kumaryası reislere verilen kürsü nihayet bulduktan sonra parlamento âdabı mükellef ve muhtesem riyaset kürsüsünü evine nakletmesidir.

Evvelce her reis değişikliğe yeniden mükellef bir kürsü yapılarak beyhude masrafa girtiliyordu. Harp dolayısıyla umumî masrafsızlığın zaid masrafları tasarruf edilmekte

olduğundan parlamento reisinin vazifesi bittikten sonra kürsüyü alıp evine götürmesi âdeti de kaldırılmıştır.

İngiliz mebusan meclisinin şimdiki reisi Kapiten Fitzroy mecliste kürsüye tevârus etmek hakkından mahrum edilmiş olmasına pek müteessir olmamıştır. Çünkü yaşadığı bina Londra'nın en hüca köşesinde küçük bir ev olduğundan parlamento'nun kocaman riyaset kürsüsünü koymağa müsald yeri yoktur. Kürsü kendisine kaldığı zaman başına belâ olacaktır.

Çelik yerine ağaç hamuru

Şuurlu milletler beklenmeyen zaruretlere karşı akıllı ve hayale gelmeyen çareleri icad ederler. Bu milletlerden biri de Ruslardır. Ruslar ve istilasına maruz kalan Finlerdir. Meselâ Ruslar hesapları zırlı otomobil, ağır tank ve zırlı trenlerle hücum ettikleri zaman Finler, bunlara mukabele edecek kadar vesaiti malik değildir. Bu gibi harp âletlerini imal etmek için çeliğe ihtiyaç vardır. Halbuki Finlandiya'nın çelik istihsalatı azdır.

Lâkin Finler Rusların bu âletlerine mukabele edecek çareleri bulmakta gecikmemişlerdir. Finlandiya Kanadadan sonra dünyanın ikinci büyük çelik üreticisidir. Bu âletin başlıca sanayi de kâğıt, Sella-

los, ağaç hamuru ve kerestedir.

Fin mütefenninleri zırlı çeliği yerine tazyik dımsız ağaç hamurunun top mermileri-ne mukavemet edeceğini düşmüşlerdir. Derhal memleketin tam ortasındaki Sovyet tazyicilerinin gözünden uzakta Mantta'daki ağaç hamuru fabrikasında mevcut maddeleri tazyik makinelerine koyarak balı ve sekinde birçok levha vücutte getirmiş ve bunlardan yeni zırlı trenlerin ve tankların duvar ve taretleri yapılmıştır.

Rusların zırlı tren ve tanklarına karşı çıkarılan bu Fin trenleri ve tankları çekilen yapıları kadar mukavemet etmiştir. Şimdi hamurdan binlerce tank ve zırlı vagon yapıyor.

Pirinç fiatleri

Tahkikat üzerine fiatler 1-1,5 kuruş düştü

Pirinç fiatlerinde ihtikâr yapıldığını yazmıştık. Alâkadar makamların tedkikat yaptığını gazetelerde okuyan esnaf, dün, pirinç fiatlerinde kilo başına bir, bir buçuk kuruşluk tenzilatı yapmışlardır. Bir kısım pirinç fiatleri aynen bakidir. Lâkin, bilhassa yerli pirinç fiatlerinin daha da indirileceği söylenmektedir.

Son günlerde İtalya kıtlıyetli mik-darda yumurta sevdikmiştir. İtalyadan daha da talep gelmektedir.

Bir vapur kumpanyası navlunu arttırdı

Akdenizde yük taşıyan bir ecebî vapur kumpanyasının navlun fiatlerinde yüzde yüz tereffü yaptığı anlaşılmıştır. Buna sebep de, mezkûr kumpanyanın Akdenizde yegâne rakipsiz vapur ajansı mevkiine girmiş bulunmasıdır. Son günlerde, İtalya ve Fransa ihracatının arttığı malumdur.

İhracat tacirleri, navlun fiatlerinin bir denbire artmasından ihraç maddelerindeki müteessir olacağını iddia etmektedirler. İhracatçılar, hükûmete müraaet ederek bütün Akdeniz limanlarına gönderilecek ihraç mallarımızın bir tek Türk vapuru ile sevkedilmesine karar vermişlerdir. Ancak vapurlarımızın zaten noksan kadrosu bu arzunun şimdiki yerine getirilemeyeceği anlaşılmaktadır.

Dün, Fransa Sigala yağı, Yunanistan ve Bulgaristan balık yağı,...

Otomobil kazaları

Dün üç kişi yaralandı

Dün şehirde üç otomobil kazası olmuştur: Şoför Hasan'ın idaresindeki Taksî, dün Sirkeci'de Leon isiminde bir çocuğa çarparak muhtelif yerlerinden yaralanmasına sebep olmuştur. Polis yaralıyı tedavi altına almış, şoför yakalanmıştır.

Aksaray'da bir berber yanında çıraklık eden on dört yaşlarında Mehmed; dün bir arabık dükkandan soaka çıktığı bir arada şoför Nuri'nin idaresindeki bir taksinin sadmesine maruz kalarak yaralanmıştır. Yaralı çocuk tedavi altına alınmıştır.

Şoför Lütfi'nin idaresindeki otomobil de İstiklal caddesinde Tanaş adında birine çarparak ehemmiyetli surette yaralanmış, yaralı Surpago hastanesine kaldırılmış, şoför yakalanmıştır.

İki yerde tramvayla taksî çarpıştı

Vatman Ahmed'in idaresindeki Taksî Sirkeci tramvayla şoför Abdullah'ın idaresindeki Taksî dün köprü üzerinde çarpışmış, her ikisi de hasara uğramıştır.

Şoför Zekinin idaresindeki otomobil de Vatman Yaşar'ın idaresindeki Maçka - Beyaz tramvay Halâskâr Gazî caddesinde çarpışmışlar her ikisi de hasarlı olmuştur.

Kadın hekimleri toplantısı

Türk ginekoloji kurumu bu seneki toplantılarına devam ederek yeni idare heyetini intihap etmiştir. Birinci reisi Dr. Mahmut Ata ikinci reislere Dr. Ahmet Asım Onur ve Hadi İhsan Gediz, genel sekreterliğine Dr. Nuri Süleyman Canbakan seçilmiştir. Cemiyet bilhassa Türk kadınına alâkadar olan fennî mevzular üzerinde...

Değişen hava

Yazan : (Ahmed Emin Yalman)

Yurdumuz ağır felâketler geçirdi. Bunun elemi derin ve umumdur. Acımızın hiç bir tesellisi yoktur. Maddî ziyan ne kadar ağır olsa az zamanda düzelir. Fakat dağılan, kıran binlerce Türk ailesinin yeri dolamaz.

Bizi yese düşmekten koruyacak bir nokta var: Felâketin aynasında kendimizi olduğumuz gibi gördük. Karşılaştığımız manzara, kendi kendimize güven ve saygı uyandıracak yoldadır. Tabiatın zelzele gibi bir âfeti-ne karşı âciziz, çaresiziz. Fakat bu sarsıntı bizi manen emzedi, acze düşürmedi. Felâketi bütün millî bünye derha duydu ve hassasiyetle benim-sedi. Vatandaşlar, elden geleni fazlasıyla yapmak için davet beklemeler. Başkalarına yardım etmek gibi bir his de duymadılar. Sırf kendi kendilerine karşı vazife yapar gibi harekete geçtiler. Felâket yerine koşarak gönüllü diye çalışmak ihtiyacını duyan vatandaşlar, yetim yavruları ev-lâd edinmeğe hazırlananlar çoktur.

Hükûmet ilk dakikadan başlayarak harekete geçti. En ağır müşkülâtla karşılaştı. Cumhuriyetimiz derhal felâket yerine koştu. Türk milleti millî bir felâket karşısında birliğini, topluluğunu, uyanıklığını, metanetini, kudretini böylece her suretle göster-di ve gösteriyor. Mukadderatına sahip ve hâkim bir millet olduğumuzu bu vesile ile bir defa daha dünyaya isbat ettik.

Milletimizin vakar, sükûnet ve hasasiyetle geçirdiği bu ağır imtihan karşısında düşündüm: Bu millet, millî saydığı işler için her vakit, her türlü menfi engellerin üzerinden böylece aşıyor, bütün kuvvetlerini hedef üzerinde toplamağı biliyor. Nevyorktaki milletler arası boy ölçüşme de bizim için millî ölçüde bir işti. Bunu böylece kabul etmiş olduğumuza göre Nevyork milletler arası mücadelesinde üstün bir mevki almamak gibi bir ihtimal hatıra gelebilir mi?

Hiç şüphe yok ki bir işin başarıl-masında o işe memur edilen ferdi-lerin az, çok tesiri vardır. Fakat netice muvaffakiyet de, muvaffakiyet-sizlik de yurdun mahdud. Çünkü Nevyorkta yarın dünyasını hazırlamak gibi bir iddia ile kurulan ve altmış milleti birbirle karşılaştıran bir dünya sergisinde memleketi temsil için elbette işe en elverişli sayılanlar seçilmiştir. Bunlar kendi kuvvetleriyle değil, ancak memlekettan aldıkları kuvvetle çalışmışlar, iş görmüşlerdir. Şu işte muvaffak olduğumuza, ya şahsî hisler veya acele ve sathî görüş-ler neticesinde, esash bir şekilde sor-madan, anlamadan hükmedenler, millî saydığımız bir teşebbüste aciz gösterdiğimiz çok haksız yere iddia etmiş olurlar. Esash bir tedkike dayanarak böyle bir iddia ile ortaya çıkmanın manevî mesuliyeti ağırdır.

Hakikat şudur: Türkiye, Nevyork sergisinde başından sonuna kadar canlı, uyanık, şerefli, üstün bir rol oynamıştır. Sergi idaresinin ve diğer birçok Amerikalıların görüşüne göre sergide sarfettiği her dolardan en büyük verim alan Türkiye'dir.

Sergiye iştirakimizin Amerikalılar üzerinde bu kadar müsaid bir tesir bırakmış olduğunu Amerikan her tarafındaki gazetelerde, mecmualarda, radyolarda, konferanslarda söylenen sözlerle ve sergi heyetimize gönderilen mektuplarla isbat etmek mümkündür. Amerikada hasıl olan kanaate göre Türkler, kendi hakla-rında Amerikada buldukları eski bir takım telâkkileri sergi vesilesiyle tam tasfiyeye uğratmışlar ve yeni bir ha-va yaratmak hususunda herkesten ziyade yolalmışlardır.

Yakın Şark kavimleri cemiyeti umumî kâatibi dotor Staub yazdığı bir mektupta şöyle diyor: «Siz için için de olduğunuz için sergi çerçevesi için de sarfettiğiniz faaliyetlerin netice-sini belki de göremezsiniz. Fakat ben Türkiye hakkında Amerikada hüküm süren düşünceleri senelerdenberi...

Serginin başlıca sonu arasında Ameri-kalıların Türkiye hakkındaki telâkki ve görüşlerinde hasıl olan fark, akla hayret verecek bir derecededir.»

Türkiye hakkındaki mecmua ma-kalelerle Amerikada Türkiye işleri-nin bir mütehassısı diye tanınan mu-harrir mıs Arnold da şöyle diyor: «İki milyondan fazla Amerikalı Türk ser-gisini görmüş ve yeni Türkiye'nin ideolojisiyle teması gelmiştir. Diğer milyonlarca Amerikalı sergi vesilesiyle Türkiye hakkında gazete, mecmua, radyo ve diğer kanallarla söylenen sözleri dinlemiştir. Bugün gazetesini okuyan bir Amerikalının Türkiye sö-züne tesadüf edince duyduğu alâka altı ay evvelinden çok başkadır. Tür-kiye, Amerikalılar için bütün eski hurafelerden sıyrılmıştır.

Türk sergisinin Amerikaya tanıttığı Türkler, toleransa, barışa, huz-mette, demokrasi ideallerini adım adım gerçekleştirmekte nümune olan insanlardır. Türkiye'nin tecavüz fik-rine karşı aldığı cesaretili, merd ve asil siyasetinin Amerikadaki havanın değişmesinde elbette tesiri olmuştur. Fakat sergideki faaliyetler bu iyi tesirleri temelleştirmeye ve asırlardan-beri kök tutmuş yanlış fikirleri da-ğıtmağa hizmet etmiştir.»

Memleketimizin Nevyork sergisin-deki faaliyeti, Cumhuriyetimizin Ame-rika milletine olan radyo mesajı ile başlamıştır. Başka memleketler na-mına da kısmen İngilizce, kısmen Fransızca ve Almanca mesajlar okun-muştur. Fakat çoğu âdet yerini bul-sun diye söylenmiş basmakalıp söz-lerden ibaretti ve geride hiçbir iz bırakmadı. İsmet İnönü'nün mesajın-da; yaşıyan ve ianılan ideallerin canlı ifadeleri vardı. Bütün insanl-ığın hakiki menfaatlerini göz önünde tutarak söylenen bu samimi sözler, bütün kalplerde güzel akisler uyan-dırdı ve Türkiye'nin sergi faaliyetleri-ne çok güzel bir başlangıç oldu.

Bundan sonra sergimizin vaktinde yetişmesi ve binanın Türk sanatının orijinal bir eseri olması tesir ve alâka uyandırdı. Sergideki teşhir ettiğimiz kuyumculukta, el sanatlarında, Ame-rika hükûmetinin komiser ve mümes-sili B. Flin'in sergimizin açılış res-minde söylediği nutukta çok dikkate değer bir şekilde bahis mevzuu ol-muştur. B. Flin sergimizi gördükten sonra bizim yarın dünyası idealine üstün bir surette hizmet ettiğimize ve sergimizin derin alâkalar uyandı-racak mahiyette olduğuna kail ol-muş ve bu kanaatini çok samimi söz-lerle ifade etmiştir.

Amerika mümessilinin ve onunla beraber pek çok Amerikalıların sergi-miz hakkındaki bu kanaate varmasının ve buna karşı memleketimizden zi-yaretçilerden bir kaçının buna aykırı bir intabaa varmasının sebebi acaba nedir?

Şurası muhakkak ki bizim sergi-miz vasıta ve imkân bakımından zen-gin değildi. Amerikalıların her hükû-mete müsavi olarak verdikleri bina-lardan başka kendi namına ayrıca bir bina vücutte getiren memleketler arasında en az tahsisatı olan bizdik. Meselâ Romanya Nevyork sergisinde bizim iki mislimizden fazla para sar-fetmiştir. Bundan başka amele sen-dikalarının aldığı keyfi vaziyet kar-gısında sergi binaları tahminden ve normal haddenden çok fazlaya mal ol-muş, sergideki faaliyetler için geriye para kalmamış ve ecebî heyetleri-nin hemen hepsi memleketlerinden yeni tahsisat almışlardır. Türk heyeti yeni tahsisat almayarak para noksa-rını canlı faaliyetlerle doldurmağa çalışmıştır.

Vasıtaların bolluğu neticesinde di-ğer sergilerde daha çeşitli eşya, daha bol çeşitli teşhir vasıtaları vardı.

Bu şartlara rağmen bizim Ameri-kalıların gözünde üstün bir mevki alımızın hikmeti, yarın dünyası idealini en iyi kavrayışımızda ve Tür-kiye'nin yarın dünyası karşısında ki mevkini en iyi ifade edilişimizdedir.

Memleketimizden gelen bazı ziy-a-retçiler sergimizin millî malların tes-

hiri bakımından boş bulmuşlardır. Ölçü diye ya millî mallar sergilerini göz önüne getirmişler ve yahut bazı komşu memleketlerin yerli eşya teş-hiri esasına göre kurulan sergilerle mükayeseler yapmışlardır.

Halbuki memleketimizde şeker, cam, kâğıt, lâtistik yapıldığını Ameri-kalılara bildirirken bizim telâkki-mize göre olan ehemmiyeti ile Ameri-kalılar üzerinde yapacağı tesir ara-sında büyük mesafe vardır. Amerikalı için bir memleketin bir takım sıfat istihallerde bulunması o kadar ta-bii bir şeydir ki bizim kendi ölçüler-i-ne göre çok mahdud çeşit ve mik-darlarda eşya yapmamızı duyunca hayretten sırt üstü düşmez.

Fakat bizim devlet pavyonumuz-da pek sade bir surette ifade bulan yüksek idealler Amerikalılar üzerin-de cidden derin tesirler bırakmıştır. Avrupa ile Asya'yı barış içinde bağ-layan genç devin temsil ettiği asil ruh pek çoklarını düşündürmüştür. Pa-viyonumuzda, bu yarış sembolünün altından bir düziye akan suların sı-rılışı, birçok kulaklara yarın dünyası-na ait idealimizi ve akıldilerimiz-i aksettirmiştir.

Atatürk'ün iki buçuk metrelik bir üstünün altına hakkedilen: (Yurd-da sulh, hâriate sulh) şiarını, pavi-yonumuzun her köşesi birer suretle teyid etmiştir. Her biri on üçer metre uzunluğunda fotomontajlar, sergiyi ziyarete gelenlere yurdumuzu, eskî asırlara aid çeşitli medeniyetleri, de-mokrasî, tolerans, terakki idealleri-miz, varlık kaynaklarımız, çeşitli ik-limlerimiz, mahsullerimiz bakımın-dan tanıtmıştır. Sergimizin bu daire-sinde ve Türk üstlündeki diğer pa-viyonumuzdan kendi başına bir gaye diye değil, kendimizi Amerikaya ta-nıtmağa ve sevdirmeye aid faaliyetle-rin ancak bir çerçevesi ve vasıtala-rından biri diye istifade edilmiştir.

Pavyonlarımız ancak maddî eşya teşhir edebilen bazı memleketlerin sergi heyetleri bize gelmişler, yarın dünyasının karşısına kendimize mah-sus ahenkî, müvazeneli, yaratıcı bir ideoloji ile çıkabildiğimizden dolayı bize gıpta ettiklerini söylemişlerdir.

Hakikat bu şekilde iken, bazı ziy-a-retçilerin menfi intibahlara varmalar-ı ancak ve ancak bizdeki tenkid te-lâkkisinin yanlışlığından ileri gel-mektedir. Nevyork sergisi, bu nokta-yı tahlil için çok dikkate değer bir vesile hazırlamıştır. Gelecek yazımda bunun üzerinde duracağım.

Ahmed Emin Yalman

KUÇUK HABERLER:

★ Feriköyde oturan B. Hüseyin'in yedi yaşlarındaki kızı Gülsefa evde oynarken mangala düştüğü muhtelif yerlerinden yan-dığından Etil hastanesine kaldırılmıştır.

★ Halicioğlunda oturan B. Necib'in oğlu iki yaşlarındaki Yalçın da; yüzüne ve kol-larına dökülen kaynar sütte hasırlanmış, po-lis tarafından Şişli çocuk hastanesine ya-tırılmıştır.

★ Dün Şehremini caddesinde Çapa teva-kuf mahallinde tramvaya binmekle olan on altı yaşlarında Cemal isiminde bir çocuk muvazenesini temin edemiyerek düşmüş, Gureba hastanesine kaldırılmıştır.

★ Tahtakalede Telefon sokagında oturan Fatma Tiryaki isimde bir kadın, evinin üst kat merdivenlerinden aşağı düşerek muhtelif yerlerinden yaralanmış, polis ta-murfindan Haseki hastanesine kaldırılmıştır.

★ Beyazıt civarında bir kahvenin önün-de iskambil oyunu yüzünden arkadaşları Hasan bigakla yaralayıp öldüren Ali Şir-manın muhakemesine dün birinci ağır ceza mahkemesinde bakılmıştır. Bu cel-sede müddelimumi iddianamesini okuya-rak Ali Şirmanın Türk ceza kanununa 448 inci maddesine göre cezalandırılma-ma istemiştir. Bu madde on sene ağır ha-rası vermek üzere muhakemeyi başka güne bırakmıştır.

★ Evvelki gün bir adam, yanında yaralı bir çocuğa Şişli Çocuk Hastanesine gide-rek bu çocuğun zelzele felâketzedelerinde olduğuna ve tedavi için İstanbul'a getiril-dığını söylemiş, çocuğu bırakıp savuşmuş-tur. Biraz sonra yaralı çocuk hastane-de ölmüştür. Fakat çocuğun da, kendisini ge-tiren adamın da hüviyeti tesbit edilem-iştir. Adliye doktoru B. Enver Karan za-rafından yapılan muayenede çocuğun ru-hundaki yaralardan öldüğü anlaşılmış, cesedin gömülmesine izin verilmiştir. Mü-delimumlîk gerek çocuğun ve gerek kadı-getiren adamın hüviyeti ile çocuğun kadı-katen zelzele felâketzedelerinden olup ol-madığını...

Hayvanlar zelzeleleri, dağ kaymaları hadiselerini evvelden hissederek

Torbalı zelzelesi günlerinde köpeklerin havlamalarından bir müddet sonra zelzele olduğu farkedilmiştir

Erzincanda yıkılan binalar ve enkazın kaldırılması işi

Zelzele muntakasında sağdan soldan çekilmiş harabe manzaralarını gösteren resimlerin bazılarında felâketzede insanlarla beraber tesadüfen objektif karşısında kalmış öküz, at, köpek gibi hayvanlar da görülmüyor. Zelzenenin yaptığı tahribat bu kadar insan hayatına mal olmuşken bu hayvanlar acaba nasıl kurtuldular?... Tabii âfetlerden hayvanların insanlardan daha az zarar gördükleri zaman zaman iddia edilmektedir. İlmî izahlara göre hayvanlardaki bu feakiyetin sebebi, onlarda hissi kabiliyetenin insanlardan daha fazla olmasıdır. Evvelden hissetme kabiliyetinin insanlardan daha fazla olmasıdır. Evvelden hissetme kabiliyetinin insanlardan daha fazla olmasıdır.

Tabii âfetlerden hayvanların insanlardan daha az zarar gördükleri zaman zaman iddia edilmektedir. İlmî izahlara göre hayvanlardaki bu feakiyetin sebebi, onlarda hissi kabiliyetenin insanlardan daha fazla olmasıdır. Evvelden hissetme kabiliyetinin insanlardan daha fazla olmasıdır. Evvelden hissetme kabiliyetinin insanlardan daha fazla olmasıdır.

Zelzele, dağ kayması gibi hadiselerin vukuundan bir müddet evvel hayvanların daima telâş içinde oldukları, kendilerinde hiç görülmeyen huy-suzluklara başladıkları birçok müşahedelerle tssbit edilmiştir.

Zelzeleyi evvelden hissetmek hususunda en ileri giden hayvanlar köpeklerdir. Zelzenenin vukuundan bir müddet evvel köpeklerin acı acı ulumağa başladıkları, ortada hiç bir şey yokken telâşla sağa sola koşuştukları görülmüştür. Hatta bizde arka arkaya devam eden Torbalı zelzelesi günlerinde halk da bunun farkına varmış, çadırlar, barakalar içinde oturan insanlar köpeklerin hep birden havlamaya başladıklarından bir müddet sonra zelzele olduğunu tecrübe ettiklerinden derhal kapalı yerlerden dışarı çıkmağa âdet edinmişlerdir.

1640 da İsviçre Alplerinin bir köyünde oturan halk bir gün heyecan içinde geyiklere inerek öküz ve ineklerinin birkaç gününden beri yemek içmekten kesildiklerinden, telâşlı, telâşlı tepelere tırmanarak sağa sola koşuştuklarını, hayvanlarını bir türlü zaptetmeğe muvaffak olamadıklarını söylemişler, kovan sahibi köylüler de arılarının kovanları terkederak kaçıp gittiklerini önlerine gelene hayretle anlatmak suretile derd yamışlardır.

Bu garip hadisenin sebebini kimse anıyamamış, fakat tam iki gün sonra Alplerin bu kısmında müthiş bir dağ kayması vukuagelmış, köyde 116 insan toprak altında kaldığı halde bir tek hayvan burnu kanamamıştır. Çünkü evlerdeki kediler bile iki gün evvel köyü terk etmiş bulunuyorlardı. Hâdiselerden sonra köye dönerek evlerini aradıkları görüldü.

Sen Bernar köpeklerinin bu husustaki hassasiyetleri pek fazladır. Sen Bernar dağındaki bir rahip şöyle bir vaka anlatıyor:

«Kari, sisli ve karanlık bir gecede köpeğimin zinciri elimde olduğu hal-

de manastıra dönüyordum. Yüksek bir dağ eteğini dönceğim sırada köpeğim birdenbire yere mihlanmış gibi durdu. Ve bir anda beni gittiğimiz yolun tamamen aksine doğru sürüklemeye başladı. Hayvan telâş içinde idi. Geriye doğru gitmesine bir türlü mâni olamıyordum. Birdenbire arkamda müthiş bir gürültü koptu. Biraz evvel dönmek üzere olduğumuz köşeye büyük bir çığın dağdan yuvarlanarak düştüğünü gördüm. Ve yol kar yığınlarıyla kapandı.

Eğer köpeğim beni durdurarak geri sürüklemeseydi muazzam bir kar yığınının altında kalarak öleceğim muhakkaktı.»

Beş sene evvel Ankarada görüştüğüm zaman bana yukarıdaki son iki müşahedeyi nakleden kıymetli mü-

dekkik parazitolog doktor Nevzad hayvanların insanlarda bulunan hislerden çoğu ile mücehhez bulunduklarını da söylemişti. Bilhassa hissi kabiliyetenin insanlardan daha fazla olmasıdır. Evvelden hissetme kabiliyetinin insanlardan daha fazla olmasıdır. Evvelden hissetme kabiliyetinin insanlardan daha fazla olmasıdır.

Ş. R.

M. Kemalpaşada su baskını

M. Kemalpaşa 3 (Akşam) — Su baskınından kasabanın Şevketiye, Hamza-bey, Münifdede ve Atariye mahalleleri harap olmuş, Şeyhmüftü, Vüraca, Sarıbey, Lâläşahin, Orta, Zuberbey ve Dere mahalleri su altında kalmıştır. Yukarıdaki resim su altında kalan mahalleleri ve yıkılan bir evi göstermektedir.

Otobüsler Ayaspaşa yolile işliyorlar

Maçka, Şişli, Kurtuluşla işleyen otobüsler, Tophane - Dolmabahçe - Ayaspaşa yolu ile Taksim'e çıkıyorlar. Emniyet müdürlüğünden Belediye'ye gelen bir raporda Yılıbağdan itibaren tatbik edilen bu yolun çok iyi netice verdiği, Bankalar caddesinin kalabalığına azalttığı, otobüslerin daha az benzın sarfettikleri bu itibarla bu güzergâhın muhafazası lâzım geldiği bildirilmiştir. Belediye, şimdi bu raporu tedkik etmektedir.

Yunanistanda bloke paralar

Muhtelif zamanlarda Yunanistana mal ihraç etmiş tacirlerin Yunanistanda bloke paraları vardı. Gerek Türk - Yunan kırım anlaşmasının ay sonuna kadar temdid, gerekse bir ticaret heyetinin Ankaraya gelerek temaslara başlaması münasebetiyle bu birikmiş ihraç bedellerinin tediyesi kararlaştırılmıştır. İstanbul ticaret odası, Yunanistanda bloke paraları bulunan ihraçatçılara odaya müracaat ederek ne kadar ve kimden alacakları olduklarını kaydettirmelerini bildirmiştir.

Sömikok kalmadı

Belediye'nin açtığı depolarda sömikok kalmadığından Belediye kooperatifinin aldığı Karabük koku satılmağa başlanmıştır. Bu kömürden iki bin ton vardır. Mey-sim münasebetiyle birçok kimseler kışık ihtiyaçlarını tedarik ettiklerinden çok talebi eskisi kadar çok değildir. Maamafih 7 motor ile iki vapurun Zonguldakta sömikok yükliyerek bugünlerde limanımıza gelmesi bekleniyor.

Belediye'nin yaptıracağı garaj

Otobüs mübayaası için Belediye Elektrik ve Tramvay idaresinin bir münakaas açtığını yazmıştık. Münakaasa müddeti marita bitecektir. Yeni otobüsler için bir de garaj yapılacağından garaj binası için müsaid bir arsa bulunacaktır. Bu arsada yapılacak binanın planı etrafında Belediye imar müdürlüğü tedkiklere başlamıştır. Vali ve Belediye Reisi Dr. Lütfi Kırdar Bükreşte bulunduğu zaman Bükreşte umumî garaj binasının beş on kattan ibaret olduğunu görmüştür. Arsa tasarrufu itibarıyla çok faydalı görülen bu binanın planı yakında Bükreşe gidecek olan İmar müdürlüğü memurlarından B. Ruknaddin tarafından tedkik edilecek, muvafık görüldürse bu garaj da ona göre yapılacaktır.

Haftalık piyasa

Dış ticaretimizde tahavvül - İhracat maddelerimizin vaziyeti

Bu hafta piyasa hareketlerinden evvel, dış ticaretimizdeki tahavvüller üzerinde durmak lazımdır. Bundan birkaç gün evvel, bir ticaret heyetinin İtalyaya hareket etmesi piyasada büyük bir alaka uyandırmıştır. Çünkü beynelmîl vaziyetteki tahavvül üzerine, Türkiye - İtalya ticaretinde seri bir inkişaf görülmüştür. Vakıâ harbin ilânından evvel de, İtalya Türkiye'nin dış ticaretinde ikinci derecede bir mevki işgal etmişti. Şimdi bunun daha ziyade genişlemesi muhtemeldir.

Eylölden evvel harici ticaretimizde Almanya başta gelmekte idi. Türkiye-Almanya ticaret münasebetleri 31 ağustostan itibaren kesildiği zaman, bunun yerini kimin alacağı belli değildi, piyasadaki kanaatlere göre, İngiliz firmaları bu boşluğu dolduracaklardı. Nitekim İstanbuldaki İngiliz ticaret odası umumî kâtibi de yazdığı bir makalede bu hâdiseden bahsederken, İngiliz fabrikalarının Türkiye piyasasını ihmal etmemelerini ileri sürmektedir. Bu tavsiyelerden sonra günün birinde İngiliz firmalarının piyasamıza daha geniş münasebetlere girişeceğini ümid ediyoruz.

Bu hafta içindeki hâdiselerden biri de, Türkiye - Yunanistan arasında yeni bir ticaret anlaşması için hazırlıklar yapılmasıdır. Bir Yunan ticaret heyeti, bu maksadla Yunanistandan memleketimize gelmiştir. Heyet iki gününberi Ankarada alâkadâr makamlarla temaslara başlamışlardır. Yeni bir ticaret anlaşması yapılmasına intizaren mevcut ticaret anlaşması bu ay nihayetine kadar temdid edilmiştir. Beynelmîl vaziyetteki tahavvül üzerine, ticaret işlerinin müşkül bir safhaya girdiği malumdur. Böyle zamanlarda devlet ve komşu memleketlerin ticari muameleleri arttırmak daha faydalıdır. Her iki memleket birbirlerinin muhtaç oldukları malları, yekdiğerinden temin etmelidir, halbuki ticaretin harp kayıtları yüzünden şimdiki nisbete daha serbes olduğu devrede muayyen malları başka memleketlerden tedarik etmek hatıra gelebilirdi. Halbuki Türkiye - Yunanistan arasındaki siyasi dostluk ve müsterek menfaatler icabı olarak yekdiğerimizin mallarına karşı şimdi daha ziyade alıcı vaziyette olmalıyız.

İhracat maddelerimizin vaziyeti

Tütün piyasasındaki hararetili satışlar, ancak Samsun muntakasına inhisar etmektedir. Samsun, Bafra yakın köylerin tütünleri Amerikan kumpanyaları tarafından satın alınmaktadır. Samsunda ecnebi alıcılardan başka bir grup mevcut değildir. Avusturya tütün şirketi mübayaasını bitirmiştir. Almanların dövizle tütün alacağından bahsedene tesadüf edilmektedir. Fakat bu haberleri teyid etmek mümkün değildir.

Tüttünden başka kuru meyvalar üzerinde durmak lazım. Maalesef son günlerde kuru meyva ihracatı pek azdır. Bunun yegâne sebebi şu suretle izah edilebilir:

Her sene olduğu gibi paskalye ve yılbaşı yurtuları ve eğlencelerinden sonra kuru meyva ihracatı durgun bir devre geçirir, bu durgunluk her sene görülen mutad bir hâdisedir. Bu sene de böyle olmuştur. Fakat bu sene kuru meyva müşterilerimizin adedi azaldığı için, durgunluk daha bari bir surette hissedilmektedir. Maamafih bu durgun devreden sonra gene kuru meyva piyasasının hararetili bir devreye gireceğine kani olanlar çoktur.

Kuru meyvalar arasında fındıktan bahsetmek lazım gelirse, bunda Giresun ve Ordudaki son felâketi de göz önünde tutmak lazımdır. Alınan haberlere göre, Giresun Orduda fındık kırma fabrikaları ve depolar da harap olmuştur. Bu yüzden Giresun ve Ordu piyasalarındaki mutad faaliyet felce uğramıştır. Bu da fındık piyasasına menfi bir tesir icra etmiştir.

Yapağı, tiftik satışlarına gelince, İngiltereden talepler başlamıştır. Pa-

kat henüz bu taleplerden sonra büyük bir sipariş görülmemiştir. Pamuklarımıza gelince, Romanya, ve İtalyadan talep çoktur. Netice itibarile diyebiliriz ki, harbin husule getirdiği kayıpların tesiri altında, ihracatımız gene hararetili bir devre geçirmektedir. Mallarımıza karşı her taraftan talep vardır. Birkaç hafta evvel, Ticaret Vekilimizin, İstanbul Ticaret Odasında söylediği gibi, zirai mahsullerimizin fiyatları eskisine nazaran daha kıymetlidir. Bilhassa pamuk fiyatları harpten evvelki nisbete iki misli yüksektir. Müşterisi de çoktur. Bundan başka, maden cevheri, bakır ve buğday ihracatı başlayacak olursa, ihracat gelirimizin artacağına şüphe yoktur.

İthalât maddelerimizin vaziyeti

İthalâtı arttırmak, bu suretle piyasanın muhtaç olduğu malları dışarıdan bol miktarda getirmek... Hayat pahalılığının önüne geçmek için hatıra gelen fikirlerden biri bu idi, nitekim deri ve demir gibi en ziyade muhtaç olduğumuz maddeler için Osmanlı bankası marifetile 70 bin İngiliz liralık bir akreditif muamelesi açılmıştı. Alâkadâr tacirler akreditif için açılan bu miktarı kâfi görmüyorlar. Piyasanın muhtaç olduğu maddeler çoktur. Bunları da tedarik etmek için bankalardan akreditif muamelesi açmasına ihtiyacı vardır. Nitekim hergün muhtelif ithalât şubelerine mensup tacirler, kendilerine de akreditif muamelesi açılması için Ticaret Vekâletine müracaatta bulunmaktadırlar. Bunların arasında çekirdek kakao isteyen fabrikaları bile vardır. Bilhassa Amerikadan alınacak maddeleri, dövizle tedarik etmek ihtiyacı gün geçtikçe kendisini hissettirmektedir. Bu da kabil olabilir, fakat zirai mahsullerimizi, bilhassa pamuk, buğday gibi mallarımızı, bakır, krom cevheri gibi madenlerimizi yüksek fiatle satarak döviz temin edebilirsek...

Hüseyin Ayni

Eski eserlerin tespitine devam ediliyor

Eyüp, Edirnekapi, Topkapı, Mevlânâkâpısı, Sütlüce ve civarındaki âsariyâtta içinde harap ve muhafazası elzem olanların tespiti işi tamamlanmıştır. Şimdi Üsküdar ve kısmen de Galata ve civarındaki eski eserlerin tespitine başlanacaktır. Bundan sonra eski eserlerin muhafazasına aîd tedbirler ittihaz edilecektir.

Bahçekapıdaki Osmanlı bankası binası da istimlak edilecek

Prost plânına göre Yenicami'nin etrafını açmak üzere kemere bitişik Osmanlı bankası binasının da kaldırılması icab etmektedir. Mısırçarşısının etrafı istimlak edilmek suretile yiktırdıktan sonra burada Osmanlı bankası binası ile yanındaki dükkânlar da istimlak edilecektir. Bu suretle Yenicami'nin etrafı tamamen açılacaktır.

★ Bakkalların sattıkları kavurmalar içinde yenilmeğe salih olmayanların bulunduğunu görmüştür. Sucuk ve pastirmalar gibi kavurmaların da muayenelerine gayri sıhhi olanların imha edilmeleri alâkadarlara bildirilmiştir.

★ Bulundukları yerde Belediye sarayının yapılacağı Sultanahmedde Yerebataı sarayı civarındaki binaların kıymetlerinin tespitine başlanacaktır. Yakında istimlak muamelelerine başlanacaktır.

★ Vali ve Belediye Reisi Dr. Lütfi Kırdar dün sabah İmar müdürlüğünde İmar işleri etrafında meşgul olmuştur.

AKŞAM			
Abone ücretleri			
	Türkiye	Enebi	
SENELİK	1400 kuruş	3700 kuruş	
6 AYLIK	750	1450	
3 AYLIK	400	800	
1 AYLIK	150		
Posta ittihamına dahil olmayan ecnebi memleketler: Senelik 3600, altı aylık 1900, üç aylık 1000 kuruştur.			
Adres tebliğ için yirmi beş kuruşluk pul göndermek lazımdır.			
Zilkade 26 — Kasım 66			
S. İmsak	Güneş	Öğle	İkinci Akşam
E. 12,45	2,32	7,25	9,47
Ya. 5,40	7,26	12,19	14,42
		16,55	18,31
İdarehane: Bahiâli civarı Acımusluk sokak No. 13			

Haftanın mizahı

(Yazı ve resimler: Cemal Nadir'in)

Olagan işler

Hamiyet komprimesi!..

Kızlay şubesinin öñü mahşerallah!... Yedisinden yetmişine kadar fakir, zengin herkes gönünden koparı teslim etmeğe gelmiş. Kiminin kolunda üç kundura, iki şapka ile dolu bir sandık, kiminin elinde dört kat çamaşır ile dolu bir bavul, kiminin koltuğunda bir yorgan, kiminin omuzunda bir yatak dengi!... Eşyayı teslim eden memurlar parçaları sayıp makbuz kesmeğe vakit bulamıyorlar.

Böyle bir kalabalık ve kaynaşma bir de üç aylıkların verildiği yerlerde görülür!... Yalnız oradakilerin hem cebi, hem eli boş, ancak gönüldür!... Buradakilerin cebini bilmem dolmuş eli de gönüldür!...

Kalabalık arasında fevkalâde şık bir genç kadın da var. Biran evvel işini bitirip gitmek için sabırsızlandığı görülüyor. Mütemediyen etrafındakilere yalvarıyor:

— Ne olur, yol verin de eşyayı teslim edip gideyim...

Bu tatlı rica hamiyetli kalabalığı büsbütün hamiyetlendirdi, irtî denkle, şişman çuvalar, sandıklar, sepetler arasından yol açıldı, genç kadın lane masasına sokuldu.

Fakat elinde ne bir eşya torbası, ne bir çanta, ne bir valiz vardı. Yalnız sağ elinin serçe parmağında elma kadarlık bir paket sallamıyordu.

Genç kadın memura adını söyledikten sonra paketin iplerini çözdü, ve etrafındakilerin hayretle büyümüş gözleri önünde küçük paketin içinden şu eşyayı çıkarıp memura teslim etti:

52 çift çorap, 12 kombinezon, 25 mendil, 8 şapka, 16 blüz, 18 sütyeni!...

Cam tüccarı — Yıkılan evlerin yeniden yapılacağına yüzde yüz emin misiniz?...

Memur — Elbette!...

— Öyleyse yaz benden beş yüz lira!...

Bay Amca'dan rivayet

Sanayide realite!..

— Böyle küçük bir fare kaparı istiyorduk, var mı?...

Tezgâhlar üç ayaklı bir merdiveni rafa dayayıp üstüne ağırdı, bir kutu indi, açtı, içinden çıkardığı küçük bir kaparı, zarif bir kıravat gösterir gibi, iki parmağı arasında yüzümüze doğru uzattı:

— Buyurun baylar, dedi, en son moda «Montevideo» kaparı!... Kuş uçuramaz!...

Bilhassa adı merakımızı uyandırdı. Aldı kaparı evire çevire tedkik ettik. Güzel, hassas bir alettir. Bir köşesinde de yaldız harflerle «Montevideo» kelimesi yazılıydı.

Satıcı durmadan malını medhediyordu Chamberlainin şöhretinden istifade eden gemsiye fabrikalarından sonra Graf ve Spee hâdiselerinden böyle bir kazanç yolu bulan zekâlara hayran, paraları verdik, kaparı alıp çıktık.

Bu icad bize piyasada görülecek yeni eşya isimlerini hatırlattı. Meselâ — bir gübre döşemeli vitrininde rahat, geniş bir salon takımı göreceğiz, üstünde de bir levha:

Majino takımı

Başka bir gün bir kumaşçı önümüzde renk renk kumaş yığacak, ve kumaşın bu ucunu ellerle çektiştirerek medhedecek:

— Fin marka bu kumaş bayım. Su ışıltı, kurşun delmez!...

Binlerce traş bıçağı markası arasında yeni bir isim daha karışacak:

Totaliter bıçaqları

Hepsi de Chamberlain gemsiyesi, Montevideo kaparı gibi belli râğbet bulacak, sahipleri para kılacak!...

Fakat totaliter bıçağı yapanın vay halinde!... Her traşta kan kaybetmek korkusundan kimse yüzüne bakmayacak!...

— Tuhaf şey, bugün yarışta kimseler yok!...
— Elbette olmaz, herkes şimdi hamiyet yarışında!...

Bir felâketzede ile mülakat!..

— Erzincan felâketzedesi imiş, sizinle konuşmak istiyor!...

Diye odama getirdiler. Başımı kaldırdım, baktım, üstünde temiz, pak siyah bir elbise vardı. Elinde tuttuğu şapka, ihtikâr zammını çıkarsak bile, en aşağı beş liralık!... İskarpinleri boyalı, yüzü traşlı idi.

Sevinçten gözlerim yaşardı: «Millî hamiyet galeyan edince netice işte böyle olur, diye düşündüm. Bak, daha felâket yerinden yeni kurtulmuş bir vatandaş millet nasıl giydirip kuşatmış. Aferin!...

«Yalnız yüzü biraz solgun, dudaklarının kenarından keder burnuğukları sarkıyor. Gözleri de ne kadar dağınık!...

«Eh, bir felâketzedenin de yüzü gülecek, gözleri ışıltıyacak değil a!...»

— Adın ne hemşeri?... diye sordum.

— Panayot Baklacıdır!...

Sevincim bir kat daha arttı. Kendi kendime: «Şu hürriyet ne büyük şey, diye mırıldandım, nazarında Ali de bir, Agop da, Salamon da, Panayot da!... Vatan köşelerinden istifade etmek için mutlaka Ahmed, Mehmed olmak lazım değil. İşte bir Panayot da Erzincanda yerleşmiş, iş gücü sahibi olmuş, hattâ felâketde uğrayıp gelmiş!...

Göğsüm gururla kabardı:

— Ne iş yaparsın?... dedim. Adamcağız içini çekti:

— Meshur (Caz-Saz) barını işletiyorum bayım! dedi.

Kulaklarıma inanmadım:

— Ne, dedim, siz İstanbullu bir bar sahibisiniz ha?... Fakat sizi bana bir Erzincan felâketzedesi dediler!...

Adam elini cebine attı, bir kâğıd çıkarıp uzattı:

— Şuna bakın da bir felâketzede olup olmadığımı anlayın!... dedi.

Baktım: Bir bardak viskinin 5 liraya, bir lokma yemek 3 liraya yazıldığı bir liste idi. Büyük felâket yüzünden yılbaşı gecesi bara kimse gitmemiş, hay Panayotun elinde para destesi yerine yemek listesi kalmıştı!

— Büyük geçmiş olsun! dedim.

— Mersi pasam, diye ellerime sarılmak istedi.

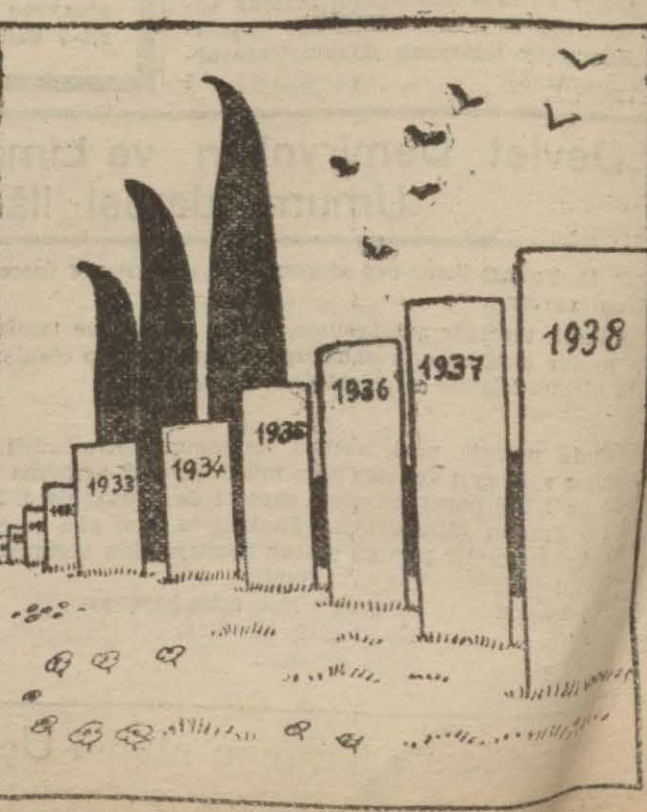
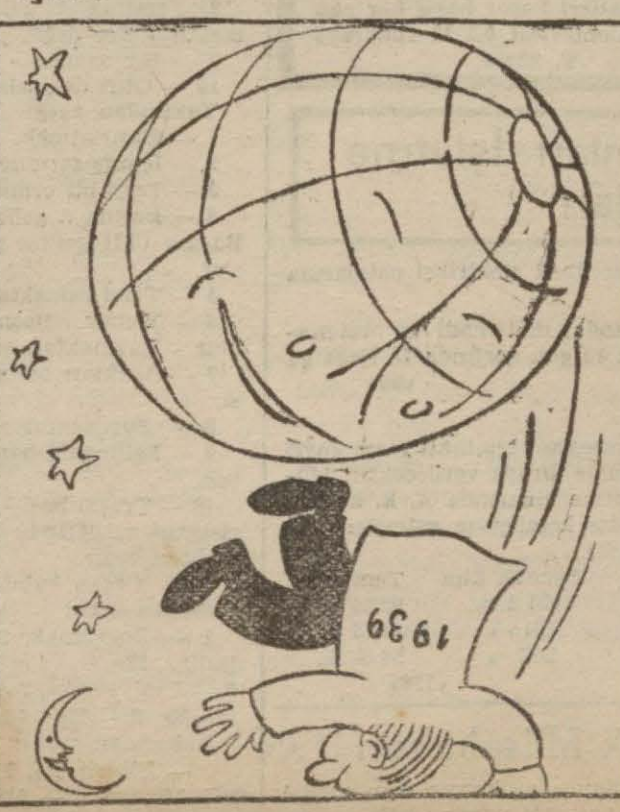
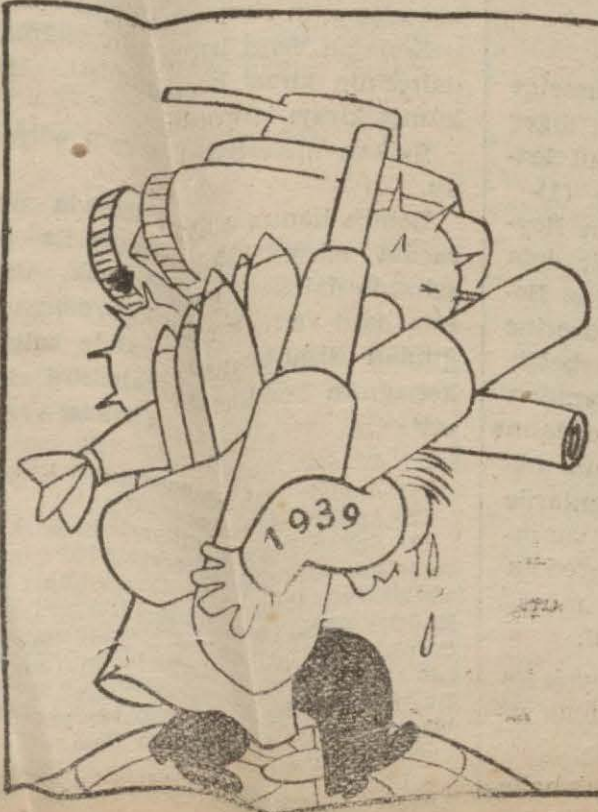
— Hayır, dedim, size değil, İstanbullular!...

«Karmica karamıca!»

— Bunları da alın bayım, karda kışta ayakları üşiyenlere verirsiniz!...

1939 için :

KÜÇÜK İLÂNLAR

KÜÇÜK İLÂNLAR

Fevkalâde ahvalın devamı müddetince gayri muayyen günlerde haftada iki veya üç defa neşredilecektir.

1 — İŞ ARIYANLAR

ŞOSE, YOL, FABRİKALAR — İnşaatında punter idim. Çalıştığım inşaat şirketinin işlerinin bitmesi üzerine 5 çocuğuma işsiz kaldım. Memleketin her tarafına giderim, bonservisim vardır. Tahsilim Konya sultanisi 6 ncı sınıfına kadardır. İş arıyorum. Adresim: Celâl Bora, Adliye köyü Sapanca. — 1

HER HANGİ BİR MÜESSESEDE — Bir avukatın yanında kâtip olarak çalışmak istiyorum. Yaşım 18 dir. Daktilo yazarm, adliye işleri, dava açmak ve sair işler bilirim. Yaşam iyidir. İstiyen (Beyoğlu Tarlabası caddesi No. 77) İlyas mektupla bildir-meleri. — 1

KADIN TERZİSİ — İyi bir kadın terzisi bayan bir iş arıyor. Akşam'da (O. N.) rûmuzuna mektupla müracaatları. — 4

MEKTEP TALEBELERİ VELİLERİNE — Çocuklarına derslerini öğrenip sınıf geçmelerini temin için kibar bir alle nezdinde daimi İngilizce ve sair dersler vermek ve mürebbilik yapabilecek orta yaşlı bir muallime ihtiyacı olanlar Akşam'da A. Z. rûmuzuna mektupla müracaat. — 1

BİR TÜRK ŞÖFÖR İŞ ARIYOR — Orta mektebi mezun Fransızca bilir, hususide çalışmak istiyor. Taşraya da gider. Akşam'da (Şöfö) rûmuzuna mektupla müracaat. — 2

KASA — Bir müessese veya ticarethanenin kasa işlerini idareye talibim, istenilen kefalet veya teminatı vermekle beraber banka da depozito olarak bin lira yatırım. Taliplerin Akşam'da «Kasa» rûmuzuna müracaatları. — 1

2 — İŞÇİ ARIYANLAR

SÜTÜNİNE ARIYOR — İki aylık çocuğu olan genç ve sıhhatli bir sütnine arıyorum. Şişli caddesi Çankaya apartıman 1 numaraya müracaat. — 3

ARAPÇA ÖĞRENMEK İSTİYORUM — Az zamanda iyi arapça bilen birisi tarafından pratik arapça konuşmak öğrenmek istiyorum, taliplerin adres ve şartlarını bildirir bir mektupla Akşamda Arapça hocası rûmuzuna müracaatlarını rica ederim. — 3

3 — SATILIK EŞYA

SATILIK OTOMOBİL — Yalnız hususide kullanılmış Hudson marka kapalı bir otomobil satılıktır. Görmek üzere Çağaloğlu Trakya garajında. Telefon: 22655. — 1

SATILIK PİYANO — Stüdtart markalı meşhur Alman piyanosu içi demir ve çapraz telli olarak satılıktır. Taksim Tarlabası Yağhane sokak No. 50. — 2

SATILIK OTOMOBİL — Fort markalı ve 33 model beş lastiği yeni parçaları yeni değişmiş boyası muntazam bir otomobil acele satılıktır. Görmek ve görülmek isteyenler (60679) numaraya her zaman telefon edebilirler. — 3

HUSUSİ AZ ve TEMİZ KULLANILMIŞ — Bir otomobil alacağız satmak isteyenler 21242 ye saat 9 ilâ 17 arasında telefonla müracaat. — 2

MATEBA MAKİNESİ — Feniks satılık Galata Aslan matbaası Tünel arkası. — 2

4 — KİRALIK - SATILIK

KİRALIK MOBİLYALI APARTIMAN ARIYOR — Küçük, fakat güzel, konforlu möble bir apartıman daire veya katı arıyorum. Her hangi bir semtte olabilir. Müracaat: Cevdet - Posta kutusu No. 3 İstanbul. — 1

9000 LİRAYA SATILIK APART. — Kurtuluş Sinemköy tramvay istasyonunda üç katlı, her katta 4 oda banyo, mutbâk ve sair konforlu havi mükemmel apr. satılıktır. Sinemköy istasyonu Bakkal Tataroğlu'na müracaat. — 1

Devlet Demiryolları ve Limanları İşletme Umum idaresi ilânları

D. D. Yolları Sivas cef atoryesinde çalıştırılmak üzere teorîhelli elektrikçi ustalarına ihtiyâc vardır.

Yüksek tevettür bebesince, motor montaj ve tamiratında, mütemadi ve mütemadîp motor sargılarında çalışmış işçilerden talip olanların 10 gün zarfında H. Paşa garında birinci işletme müdürlüğüne müracaatları. — 606

Aşağıda mevki, nevi, senelik muhammen kira bedeli, muvakkat teminatı yazılı gayri menkullar ayrı ayrı ve üçer sene müddetle açık artırma usulile kiraya verilecektir. Müzayed 22/1/940 pazartesi günü saat 11 de Sirkeci'de 9. İşletme binasında A. E. komisyonu tarafından yapılacaktır. İsteklilerin aynı gün ve saatte komisyona gelmeleri lâzımdır. Şartnameler parası olarak komisyondan verilmektedir.

Mevki	Nevi	Senelik kira	Teminat
Sirkeci İstasyon	İki adet küçük satış barakası	401 lira	90,23 L.
Yeşilköy	No. 2 satış barakası	101 »	22,73 L.
Bakırköy	Satış barakası	240 »	54,00 L.

Türk Hava Kurumu Model Uçak Müsabakası

7/1/940 tarihinde Yeşilköy Teyyare meydanında yapılması mükarrer olan model teyyare müsabakası amatörlerin gösterdikleri arzu üzerine 14/1/940 pazar gününe talik edilmiştir. — 137

KİRALIK AP. — Bomonti, Tokaloğlu sok. Şifa yurdu karşısı 32. Konforlu bir daire, havadar, aşıklık 2 numaraya müracaat. — 1

SATILIK ve KİRALIK APARTIMAN — Maçka Tevkiye caddesi 29-31 numaralı 3 katlı 25 odalı gayet manzaralı müceddet apartıman hem satılık ve hem kirahktır taliplerin 3 üne kata müracaatları. — 14

YAZIHANE HALİNDE — Sirkeci civarında Kahramanzade hanının üst katı kirahktır. Kapıcıya ve Beyoğlu, Talimhane Taksim Apt. 3 No. ya müracaat. — 2

HİSSELİ — Bina, erazi ve arsa alıyoruz. Hergün saat 10-13 Galata, Tünel, Gülhan No. 13 müracaat. — 4

ACELE SATILIK HANE — Şehzadebaşı Vezneciler Camialı mahallesinde Kemeralta sokak 8 oda, altındaki dükkânı olan bahçeli ahşap 23 numaralı ev satılıktır. Tramvaya bir dakika mesafedir. Görüşmek için Fatih Sofular caddesi 155/1 numaraya müracaat. — 4

ACELE SATILIK — Beşiktaşda bin arşın bahçeli dokuz odalı ahşap bir konak, arsa flatına veya mübadele suretile satılıktır. Tafsilat ve pazarlık için: Galata, Tünel, Gülhan No. 13. — 4

5 — MÜTEFERRİK

DANS DERSLERİ — Büyük rağbet bulunan son danslardan hakiki (Sulink) Fokstrot husus ve münferit olarak her gün ders veriliyor. Müracaat saatleri 12-13, 17-21 e kadar Büyük Parmakkapı tramvay durağı 117 No. profesör Panosyan. — 4

FRANSIZCA DERS ALMAK İSTİYEN TALEBELER — Yeni metodla kısa bir zamanda pek az ücret mukabilinde öğretir. Aynı zamanda Fransızca ve Türkçe ticari muhabereyi ve seri daktilo bilir genç bir bayan günde birkaç saat veya daimi bir iş aramaktadır. Akşamda S. N. rûmuzuna mektupla müracaat. — 2

İNGİLİZCE ve ALMANCA DERSLERİ — (Bahusus ticaret şubeleri ve bakatorya) — İngiliz Oxford ve Berlin üniversitesinden mezun bir profesör tarafından en seri ve asri metodla verilir. — Fransızca mükeramel konusur. — Easli ve en seri usul. — Ücret mutedil — (Prof. H.) rûmuzuna mektupla müracaat. — 2

MEKTUPLARINIZI ALDIRINIZ

Gazetemiz idarehanesini adres olarak göstermiş olan karlırlımlardan

R. S. K. — Ö. K. — Pol — Pansiyon namlarına gelen mektupları idarehanemizden aldırılmaları mercedur.

Uzun kış gecelerinde hoş vakit geçirmek için meşhur

ARSEN LÜPEN

Büyük ve heyecanlı roman serisini okuyunuz!

Bu seri 6 büyük ve resimli ciltidir. Beher cildin fiyatı 80 kuruş.

6 Cildlik takımı birden alanlar için fiyatı: 4 liradır.

Tezvi yeri: AKŞAM matbaası Tel: 20681

Yüzde yirmi iskonto kuponu

Bu kuponu kesip «Akşam matbaası» kitap servisine» getirir veya gönderirseniz fiat üzerinden size yüzde 20 iskonto yapılacaktır.

Lokmanhekim

(Dr. HAFİZ CEMAL)

Dahiliye mütehassısı

Divanyolu 104

Muayene saatleri Pazar hariç her gün 2,5-6 Saat, Cumartesi 9,5-13 fakaraya T. 22398

RADYO

Türkiye Radyodifüzyon Postaları

Dağa uzunluğu

Türkiye Radyosu 1648 m. 182 Kc./s. 120 Kw. Ankara Radyosu T. A. P. 31.7 m. 9465 Kc./s 20 K. W. TÜRKİYE SAATİLE

Ankara radyosu 31.7 metre kısa dağa postasile her gün yapılmakta olan cenebi dillerde haberler neşriyatı programı:

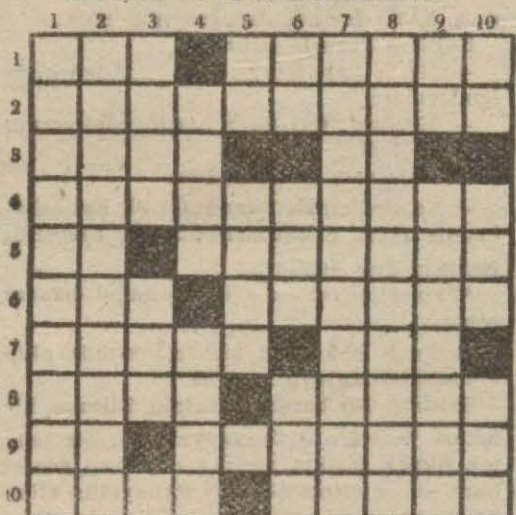
Birinci servis	İkinci servis
İranca Saat 12.00	Saat 17.30
Arapça » 12.15	» 17.45
Ekence » 13.45	» 18.45
Fransızca » 14.00	» 21.00
Bulgarca » 14.30	» 18.30

CUMARTESİ 6/1/940

13.30 Program ve memleket saat ayarı, 13.35 Ajans ve meteoroloji haberleri, 13.50 Türk müziği: Çalanlar: Vecihe, Kemal Niyazi Seyhun, Cevdet Kozan, 1- Okuyan: Müzeyyen Senar, 1- Tatyos Suzinak peşrevi, 2- Refik Manyas - Suzinak şarkı: (Zevkin ne ise söyle hicap eyleme), 3- Arif bey Suzinak şarkı: (Beni bızır ederken), 3- Arif bey - Suzinak şarkı: (Sevdim seni ben), 5- Kemal Niyazi Seyhun: Kemeçe takımı, 6- Arif bey - Suzinak şarkı: (Ağ-kıma yamaktadır), 7- Zeki Arif - Suzinak şarkı: (Sevdim sevi), 8- Halk türküsü: (Bülbül ne geversin çukur ovada), 9- Halk türküsü: (Urafa fincan koydum), 14.30 Müzik: Riyasetiümhur bandosu (Şef: İhsan Künker), 1- E. Barsotti: Mars, 2- L. Karren: Kapris (Vals), 3- Mozart: Figaronun düğünü operasının uvertürü, 4- G. Puccini: Tosca operasından fantezi, 5- F. Poppy: Hint kervanı, 15.15-15.30 Müzik cazband (Pl.)

18 Program ve memleket saat ayarı, 18.05 Müzik: Radyo caz orkestrası, 18.40 Konuşma (Günün meseleleri), 18.55 Serbes saat, 19.10 Memleket saat ayarı, Ajans ve meteoroloji haberleri, 19.30 Türk müziği: Halk türkileri, Azizce Tözem ve Sadi Yaver Ataman, 19.45 Türk müziği: Saz eserleri, Çalanlar: Hakkı Derman, Şerif İçli, Hasan Gür, Hamdi Tokay, Basri Üfler, 20.10 Konuşma (Yurt bilgisi ve sevgisi), 20.25 Türk müziği: Çalanlar: Kemal Niyazi Seyhun, Cevdet Çağla, Cevdet Kozan, İzzettin Ökte, 1- Okuyan: Semahat Özdenes, 1- Sennih Kambay - Uşşak şarkı: (Yıkı bir meltem), 2- Melekset - Uşşak şarkı: (Usandım ağlamaktan), 3- Udi Ahmet - Karciğâr şarkı: (Görünce ben seni), 4- Şerif İçli - Saba şarkı: (Düş ben gibi bir aşka), 2- Okuyan: Mahmut Karındağ, 1- Arif bey - Hicaz şarkı: (Benim halim firakıma yamandır), 2- Hicaz şarkı: (Yürü dilber yürü saçın sürünsün), 3- Hicazkâr şarkı: (Aş-şam olur güneş gider), 4- Klarnet Şükrü - Karciğâr şarkı: (Hasta bir ümit ile), 3- Okuyan: Sadi Hoşses, 1- Dede - Rast şarkı: (Hatırmıdan çıkmaz asla), 2- Şükrü - Rast şarkı: (Uyusam göğsüne koyam ya hummalı başı), 3- Kemani Rıza - Rast şarkı: (Bugün hiç bakmadın), 4- Şemsettila Ziya - Mahur şarkı: (Şu güzlele bir bakın), 21.15 Müzik: Küçük orkestra (Şef: Necip aşkın), 1- Karl Komzak: Viyanada gece, 2- Lalo: Fantezi, 3- J. Strauss: Viyana karni (vals), 4- Brahms: Macar dansı No. 3, 22.15 Memleket saat ayarı, Ajans haberleri, 22.45 eham - tahvilât, kambıyo - nukut borsası (fiat), 22.35 Konuşma (Ecnobi dillerde - yalnız kısa dağa postasile), 23.35 Müzik: Operetlerden seçme parçalar (Pl.), (Yalnız uzun dağa postasile), 23.45 Müzik: Cazband (Pl.), 23.25-23.30 Yarınki program ve kapanış.

BULMACAMIZ

Soldan sağa:
1 — Şart edati - Bahtiyarlık.
2 — Afyon istihsal edilen nebatın yağı.
3 — Tersî cesur delikanlıdır - Şikâr.
4 — Hukuku umumiye.
5 — Başına A gelirse bal yapar - Alâka.
6 — Rüzgâr - Bir nevi binek arabası.
7 — Çalm - Salmaktan emir.
8 — Başına A gelirse mümkün olma demektir - Zor değil.
9 — Bir azamiz - Araba kullanan.
10 — Otuz dokuzdan bir fazla - Yanmış.

Yukarıdan aşağı:
1 — Hatırlatmak.
2 — İçinde sarmısak var.
3 — Tersî bir orman ağacıdır - Yapmak.
4 — Başına A gelirse bir erkek isimdir - Başına (T) gelirse parmak ucunda bulunur.
5 — Tersî asmaktan emir - Beyhude.
6 — Yemek - Başına «F» gelirse panayır olur - Kaymaktan emir.
7 — Ayakları bulunan bir teshin vasıtası.
8 — Zurnacının arkadaşı.
9 — Eğilmenin başlangıcı - Kukla oynatan.
10 — Traşın başı - Başına «L» gelirse hristiyan azizlerinden birinin ismidir - Yılmaktan emir.

Geçen bulmacamızın hali

Soldan sağa:
1 — Boşaltmak, 2 — İzabe, Eşek, 3 — Belina, İka, 4 — En, Değerli, 5 — Mog, Salm, 6 — Laal, Banke, 7 — İncelik, An, 8 — Ceres, Ev, 9 — Kar, Kanek, 10 — İkazın.

Yukarıdan aşağı:
1 — Biberil, Ki, 2 — Ozan, Ancak, 3 — Sal, Macera, 4 — Abidele, 5 — Leneg, Leke, 6 — Ağ, Bisan, 7 — Me, Esak, 8 — Ağıran, Ece, 9 — Köklükay, 10 — Kaimen, Ka.

MESRUTİYETTE SARAY ve BABİALİ

Yazan: SÜLEYMAN KÂNI İRTEM — Tercüme, iktibas hakkı mahfuzdur. Tefrika No. 134

Hükûmet Abdülhamidi İstanbulla celbetmeğe karar verdi, fakat Abdülhamid ilk teklifleri reddetti

Buna Yıldızda bulunan eski mes-kûkât koleksiyonu ile diğer koleksiyonların, meşveherat ile eşyanın ve nadide hayvanların bedelleri ilâve edilirse millet parası olarak Abdülhamid uhdesine geçip bu defa istirdad olunan hazinenin üç milyon altını aş-tığı anlaşılar.

Bu mühim para meselesi bu suret-le intaç olunduktan ve Ordu köşkün-den ayrılıp çıkmak istiyen Abdürrahim efendi ile sultan ve kadınların, ağaların müfarakatından sonra Abdülhamid için Selânikte daha müsteh-rîh, fakat yeknasak bir hayat başla-dı, Tâ Balkan harbine kadar...

Balkan harbinde mağlûbiyetler te-vali ettiği sırada Selânik şehrinin de düşman eline geçmesi ihtimali hasıl olmuştu.

Bir gün muhafız zabıtlardan biri temiz çamaşırlarını Selânikte çıkan Yeni Asır gazetesinin bir nüshasına sarıp köşkün muhafızlarla harem-ağalarına mahsus hamamına girer; yıkandıktan sonra çıkarken kirli çamaşırlarını odasına getirmesini ha-demeye tenbih eder. Biraz sonra mü-sahip Şöhreddin ağa hamama gelir; gazeteyi görüp alır; çıkınca Abdülhamide takdim eder.

Gazetede o günlerin siyasi vaziyeti hakkında mütalâalar yürütülüyor, halin vehameti izah ediliyordu. Bunu okuyunca Abdülhamidi derin düşün-ce almıştı.

Rumelide ordularımızın uğradıkları mağlûbiyetler hakkında aldıkları ma-lûmat Abdülhamidde ve haremindedişeleri artırıyordu, kadmlar:

— Düşmanlar Selâniği topa tutar-larsa biz ne olacağız?

Diye sıkıntidan bir hale geliyor-lardı.

Hükûmet nihayet Abdülhamidi İstan-bula celbetmeğe karar vermişti. Abdülhamid bu yolda yapılan tek-lifleri reddetti.

Acaba ne maksadla? Ne umuyor-du? Hükûmetten şahsı ve ailesi için istediği halde alamadığı hürriyeti düşmanların mı kendisine vermesini beklemek istiyordu? Böyle bir hal vaki olursa tekrar tahta geçmek ha-yaline mi düşmüştü? Bugünlerde Abdülhamidin halinde bir başkalık görülüyordu. Asabiyeti artmıştı. Et-rafindakilerin sözlerinden anlaşıldı-ğına göre dualarını uzatıyordu. (Bu-harlı şerif) okumağa başlamıştı!

Hükûmet nihayet Abdülhamidi ik-naa kızı Nâile sultanın kocası Adliye nazırı Abdürrahman paşa zade Arif Hikmet paşayı gönderdi. Arif Hikmet paşa bu vazifede muvaffak oldu. Abdülhamid Yunan gemilerinin tasal-lutuna meydan verilmemek üzere Se-lâniğe gönderilmiş olan Almanya se-faretinin Laureley vapurile İstanbu-la celbolundu. Kendisine İstanbulda Beylerbeyi sarayı tahsis olundu.

Beşinci sultan Murad Çırağan sa-rayında nasıl yaşadığı ise o da Beyler-beyi sarayına öyle kapandı.

Abdülhamid daha Selânikte iken Trablusgarp için İtalya ile harp vukuuna, Yunanlılarla Bulgarların an-laşmış bulunmalarına çok şaşmış ve: — Ben makamda olsaydım bunla-rın hiç biri olmazdı!

Demişti.

Umumi harp esnasında hükûmetçe Abdülhamidin de hanedanının diğer azasile birlikte Anadolu'ya nakli tas-mim edilmişti. Lüzum kalmadı. (1)

Bundan sonra Abdülhamidin Bey-lerbeyi sarayındaki hayatı bir defa şehzade Nureddin efendi validesi Be-hiçe hanımın buraya girmesi üzerine bir kaç gün için sükûnetini kaybetti; Behiçe hanım Beylerbeyi sarayından uzaklaştıktan sonra (2) yine eski haline avdet etti. Abdülhamid İstanbulla gel-dikten sonra çocuklarıyla, torunlarla görüşmek istemisi, bunun için yanın-daki haremağalarından Şöhreddin ağa vasıtasile sultan Reşada mür-caat eylemiş idi. Sultan Reşad:

— Bence bunda bir mahzur yok ise de bir kere vükela'nın reyini almak za-ruridir.

Cevabını gönderdi. Vükela' sabık haka-nın büyük erkek çocuklarıyla görüş-

mesini muvafık bulmadı. Yalnız kı-zılarıyla küçük torunlarına görüşmesine müsaade edildi. Abdülhamid de za-ruri olarak buna muvafakat etti. Kız-larile mülâkatında muhafız Rasim beyin hanımı da hazır bulunacaktı. Mülâkat günü sultan Hamid Rasim beyin hanımını sağ, kadınlarını sol tarafına aldı. Kendisi ayakta durdu. Sultan Hamidin büyük kızı Zekiye sultan (doğumu H. 1289) babasının huzuruna girince dayanamadı; ayak-larına kapandı.

— Sizi böyle mi görecektik!

Diye süzüküdüze, ağlamağa başla-dı. Abdülhamid metanetini muhafaza ederek:

— İnsanlar kederlerle doğarlar. Mukadderata sükûnet ve itaatle tâbi olmak insanlara vecibedir!

Diyerek kızını tuttu, kaldırdı. Son-ra (Fazla söz söylemeyin!) demek istercesine:

— Muhafızım Rasim beyin hanımı!

Diye yanındaki hanım efendiyi kız-larına takdim etti. Kızlar babalarının maksadını anlıyarak hallerine, dille-rine çeki, düzen verdiler.

Sultan Hamid geinlerinin yanla-rında getirdikleri genç torunları ile de görüştü.

Ölmeden bu telâkiye pek ziyade memnuniyet izhar etti.

Nereden nereye?

Abdülhamidin beşinci ikbali ve şehzade Ahmed Nureddin efendinin (doğumu H. 1319) validesi Behiçe hanım Selâniğe gitmiyerek İstanbul-da kalmıştı. Evvelâ Zekiye sultanın konağında, sonra esvapçıbaşı İsmet beyin Akaretler tarafındaki evinde oturmuş, daha sonra oğlu ile beraber Şişli'de kira ile bir konağa taşınmıştı.

Sultan Reşadın kendisi ve şehza-desi için bir konak tahsis olunmasını istemişti.

Sultan Reşadın oğlu Necmeddin efendinin artık ölümü günleri idi. Sultan Reşad:

— Beklesinler! Necmeddinden ka-lacak konağı onlara tahsis ederiz!

Vaadında bulunmuştu! (3)

Abdülhamidin büyük şehzadesi Mehmed Selim efendi (doğumu 9 zilkade 1288) anaları ayrı küçük kar-deşi Nureddin efendiye vasi olmuştu. Selim efendi kızı Nemika sultani (doğumu H. 1305) Kenan beyle ev-lendiriliyordu. Bu düğünde yapılan mesarîf Behiçe hanım ile oğlunun bütçelerini iyiden iyiye sarstı. Behiçe hanımın parası zaten çok değildi.

Hayli elması var ise de bunlar da tu-tanın elinde kaldı. Şehzade Nureddin efendiye hazine verlen 125 altın maaş ile Behiçe hanımın hem kendisinin, hem şehzade dairesinin bütün mesarîfını temin eylesini lâzım geli-yordu. İdare ne olduğunu bilmiyen bir saray kadını için ne güç ve başa çıkılmaz bir iş idi bu!

Sarayda para heasabına alışmamış Behiçe hanım şaşırıp kalmıştı. Otur-duğu konağın kirasını bile veremi-yordu. Sultanları ziyarete gidecek değil, sokağa çıkacak hali kalma-mıştı.

Sıkıntısından ağlıyordu. Evindeki hediye eşyaya, hattâ murassa şef-kat nişanının elmaslarına kadar sattı. Konağın vergi borcu için selâmlik dairesinin kirası haczedilmişti. Hükûmet kirayı istiyordu.

Balkan muharebesi devam ediyor-du.

Behiçe hanım sultan Reşada mür-racaat ederek 125 lira maaş ile bir şehzade dairesini geçindirmek, üstü kira dahi vermek mümkün olamadı-ğından Nişantaşında valide sultan konağının kendilerine tahsisini rica etti.

(Arkası var)

(1) Aşağıda izah olunacaktır.
(2) Aşağıda izah olunacaktır.
(3) Sultan Reşadın ihtiyarladıkça rahm ve şefkati azaldığından evvelce bahsetmiş-tik. Şehzade İbrahim Tevfik efendinin kızı Kadriye sultan (doğumu H. 1312) azmatıklı Sarayda emektar bazı kalfalar tahsisatları-nın azlığından şikâyetlerde bulunuyorlardı. Bu şikâyetler kendisine aksetmesi üzerine bir gün Maliye nazırı Cavid bey padişaha bundan bahsetmişti. Sultan Reşad: — Kadriye sultan yakında ölecektir. Onun maaşını bunlara tevzi ederiz! cevabını ver-mişti.

Erbaa ve köylerindeki hasar

6 köy harabe halindedir, Erbaada ancak beş on ev sağlam kaldı

Erbaa 3 (Akşam) — Zelzele felâketi hakkında simdiki tesbit edebildiğim mütemmim malûmat şudur:

Kozlu nahiyesine bağlı Karkın, Miğril, Fındıcak köyleri tamamen mahvolmuştur. Tekke nahiyesine bağlı Geydugan, Yerkuzlu, Kalekale, Aladun, Zilhor, Aydınsofu köyleri de büyük zayıt içindedir.

Zelzele kasabanın ve köylerin sulara yakın yerlerinde büyük yarıklar açmıştır. Kaza merkezinde oturabilecek halde duran beş on ev müstesna diğer evlerin yarısı yıkılmış, kalanları da şiddetli fırtınalardan birer birer yıkılmaktadır.

Bu büyük felâket karşısında Tokat vilâyetinden 60 kadar çadır, Samsun ve Lâdikten kamyonlarla ekme gelmiş ve felâketzedelere dağıtılmıştır.

Felâketzedelere yardım edenler

Erbaa ve köylerinin uğradığı zelzele felâketi karşısında Erbaadan yardıma koşanların isimlerini bildiriyorum: Erbaa bütün tüccarlarından Hâkimoğlu Halis zelzele felâketini müteakib hasara uğramayan büyük bütün deposunu derhal felâketzedelere tahsis etmiş, 150 ye yakın ailenin yiyeceklerini de temin etmektedir. Samsun Ford acentası müessili Hacıoğlu Süleyman iki kamyon dolusu ekmele bir kamyon yiyecek göndermiştir. Lâdik halkı ve belediyesinin de kamyonlar dolusu gönüllü amele ve ekme gönüdermesi halkımızı çok minnettar etmiştir. Halk Lâdiklileri ve Belediyeresi Mustafa Cabiyi şükranla anmaktadır.

Amasya, Erbaa ve Niksardan Samsuna yaralı geliyor

Samsun (Akşam) — Bundan evvelki mektubumla haber verdiğim Çarşambadaki insan zayıtı, bugün memleket hastanesinde ölen üç ağır yaralı ile 63 kişiye baliğ olmuştur. Çarşamba köylerinde araştırma yapmak ve enkaz altında var ise insan kurtarmak üzere müteaddit kollaran çıkarılan kurtarma ekipleri faaliyetlerine devam etmektedir. Yeni alınan haberlere nazaran Çarşambanın Samsun - Suaslı köyünde bir tek baraka kalmamış. Köy adetâ tuzlabuz olmuştur. Bir çoban 90 koyunla birlikte kaybolmuştur. Çarşamba köylerinde en çok hasarat Alibeyli köyündedir.

Amasya, Erbaa ve Niksardan gönderilen yaralılar peyderpey şehrimize gelmekte ve Memleket hastanesine yatırılmaktadır. Amasya ve Tokat vilâyetlerine her türlü yardım yapılmaya da başlanmıştır. İki üç gündür devam eden şiddetli yağmur neticesinde Amasya ve Tokat vilâyetlerine gi-

den yolun Havzadan on kilometre kadar ilerisinde bulunan şosenin bir kısmını ve Çilenk köprüsünü sular götürmüştür. Bafrada da Kızılirmak iki metre kadar yükselmiştir. Suların artması ve şehre hücumundan korkulduğu için ırmak kenarında nöbetçiler bulundurulmaktadır.

Üzüm ve incir fiatları

İzmir (Akşam) — İzmir üzüm ve incir ihracatçıları birliği heyeti umumiyesi toplanmış, üzüm için yeni ihracat fiatları tesbit etmiştir. Bu fiatlar FOB İzmir olmak üzere İngiltere için 7 numara 16 şilin, 8 numara 19 şilin, 9 numara 21 şilin, 10 numara 24 şilin 9 peni ve 11 numara 30 şilindir. İngiltereden başka memleketler için tesbit edilen fiatlar de şöyledir:

7 numara (kilo başına) 12,25 kuruş, 8 numara 13,25 kuruş, 9 numara 15,25 kuruş, 10 numara 17,75 kuruş ve 11 numara 21,5 kuruştur. Bu fiatlar, Ticaret Vekâletince tasdik edildikten sonra muteber olacaktır.

İş bulmak için

Uzun, uzun düşünmeğe hacet yok!

«Akşam»a bir KÜÇÜK İLÂN vermek kâfidir.

Güneş klübü binası bölge tarafından satın alındı

Taksimdeki Güneş klübü binasının Beden Terbiyesi İstanbul bölge merkezi namına alınmak üzere iken muamelenin zamanı üzerine bir müteahhilde satıldığını evince bildirilmiştir.

Memnuniyetle haber aldığımız göre spor merkezi olarak çok münasip bir mahalde bulunan bu binayı satın alan müteahhid spor idarecilerinin gösterdiği lüzumu nazarı dikkate alarak menfaatinde feragat edip binayı Beden Terbiyesi müdürlüğüne satmağa razı olduğunu bildirmiştir.

Bugünlerde ferah muamelesi yapılacak olan bina ileride Taksim meydanının alaçağı şekle nazaran çok kıymetli bir mekide bulunmakta, buna mukabil az bir para ile alınmaktadır.

Hâlen Taksimde bir apartman katında kira ile oturan bölge merkezi lüzum görülme tadilat ve bazı tamiratı müteakip derhal yeni binasına taşınacaktır. İstanbul sporcularını senelerdenberi sürüp gelmekte olan göçebellikten kurtararak bir bina sahibi eden Beden Terbiyesi genel direktörü general Cemil Taner ile sporcu valimiz doktor Lâtfi Kurda bilhassa teşekkür ederiz.

SPOR

Yardım maçları

Hasılatı Felâketzedelere tahsis edilen müsabakalar bugün başlıyor

En mühim karşılaşma yarın Fener - Galatasaray arasındadır

Bütün Türk vatandaşlarının milli felâket karşısında felâketzedelere yardım için harekete geçtikleri bu anda sporcularımız da her yüreği suzayan vatanşah gibi bu milli vazifede yer almayı kabul etmiş bulunmaktadırlar.

Sporcularımızın milli yardım içindeki bu hareketlerini takdire karşılamak icap etmektedir. Çünkü muhtelif müesseselerinde vazife gören bu arkadaşlar müesseselerinin yardım yekünunu kabartan listelerine isimlerini kaydettiler ilk muaveneti ifa ederken aynı zamanda bugünden itibaren başlanacak (Yardım maçları) na iştirakle felâketzedelere yardımımıza filen de yardım kabul etmiş olmaktadır.

Yardım maçları hasılatının kabari bir yekünü bulması için tertip komitesi tarafından seyircisi en çok 10 klüp arasında yapılması düşünülen müsabakalarda, iştirak ettirilmeyen şehrimizdeki diğer 24 klübün bu yardım maçlarına iştirak edilmeleri hususunda yaptıkları müracaatların fazlalığı sporcularımızın bu işte ne kadar titiz davrandıklarını meydana çıkarmaktadır.

Fakat klüplerimizin bu haklı arzusu vakit ve saha kıfayetsizliği yüzünden iştirak imkânı görülmeyerek on klübün birbirleriyle karşılaşması mecburiyeti hasıl olmuş ve maçlar bu şekilde tekrarı etmiştir.

Sporcuların yardım içinde gösterdikleri bu candan alakayı memnuniyetle kaydeden spor meraklısı halkımızdan da aynı alakayı beklediğimizi söylemeğe lüzum görmüyoruz.

Çünkü hasılatı kâmilan yuvalarının harabesi karşısında titreyen yurdtaşlarımızı tahsis edilecek olan bu maçlara gelmekle spor zevkleri tatmin edilecek olan sporseverlerimiz aynı zamanda verecekleri paraların bu hayırlı işe tahsis dolayısıyla bugün ve yarın Taksim stadını dolduracaklarında şüphemiz yoktur.

Müsabakalara bugün 13.30 da başlanacak ve yarın yapılacak karşılaşmalarla yardım maçları nihayet bitiş bulmuş olacaktır. Maçları idare edecek olan hakemler, stad da vazife görenler ve nihayet stad idaresi ile klüpler hiç bir suretle ve hiç bir nam altında para almıyacaklardır. Yalnız bu maçlara aid olmak üzere bütün davetiyeler kaldırılmıştır. Yardım maçlarının sırası ve hakemleri şu şekilde tesbit edilmiştir:

Cumartesi:

Beşiktaş - Kurtuluş saat 13.30. Hakem: Tarık Şişli - Pera saat 15. Hakem: A. Adem.

Pazar:

Güneş - İ. Spir saat 11. Hakem: Halid Exge Beşiktaş - Vefa saat 13. Hakem: Şazi Tezcan Fener - Galatasaray saat 15. Hakem: Sami

Sporcuların şükranı

Güneş klübünden: Müessislerimizden reisimiz merhum Sedat Rızanın cenaze merasimine iştirak lûtfunda bulunan sporcu arkadaşlara, beden terbiyesi İstanbul bölgesine, ve vapur tahsisı suretile büyük bir kadirşinashık gösteren Devlet Denizyolları Umum Müdürlüğüne Güneşlilerin salbi minnet ve şükranlarını saygılarımla arz ederim.

İkinci Reis Kemal Rifat

İSLÂM TARİHİNDE Türk kahramanları

Tefrika No. 21

Yazan: İskender

Selim Endülüste çok kadın görmüş, fakat M. güzeline raslamamış ve ona candan âşık

Selman ikinci bir aklı yola çıkararak (Kıral Fihri) in de başı koparıldığını Tarika bildirdi.

Selim, İsbiliyye gelince, Maryanayı bulacağını, onunla konuşacağını, hattâ bu yararlığına güvenerek, Selmandan onu alacağını umuyordu.

Selim, Maryanaya göz koymuştu.

Şehire gelince, arkadaşlarına sordu:

— Maryana hangi hapis hanede yatıyor?

Selim arkadaşları güldüler:

— O, yakında, senden daha talihli canlara nasip olacak.

Ve bu zabıtlardan biri ilâve etti:

— Geç kaldın, Selim! İspanyol dilberini şam yolunu tuttu.

Selim, Maryananın halifeye hediye olarak gönderildiğini duyunca şaşır. O, Maryanayı İsbiliyye bulacağından o kadar emindi ki...

— Onun buradan uzaklaştırılacağını aklından bile geçirmemişim.

Diyecekti.

Zabıtlar hep birden cevap verdiler:

— Biz de ummuyorduk, Selim! Fakat, Selman böyle tensip etti. Son kafilâ ile yola çıkarıldı.

— Yolda kaçır sanıyorum. Benim tanıdığım Maryana katipen İspanya topraklarından ayrılmaz.

— Kollarını bağladılar. Cezayire kadar bağlı gidecek. Oradan bir gemi ile Suriye sahiline götürülecekler.

Selim kulaklarına inanmıyordu.

Bütün ümidleri suya düşmüştü.

O, İspanyada Maryana kadar güzel bir kadın görmemişti.

Maryana da Selime:

— Sen, şimdiye kadar gördüğüm erkeklerin en güzeli, en yakışıklısı! demisti.

Maryananın sevgisinde samimiyet aranmazdı. Fakat, Selim, onu candan sevmişti.

Selim o gece bir çadırdaki yattı.

Gözüne uyku girmiyordu. Mütemadiyen Maryanayı düşünüyordu.

Eğer kafilâ bir iki gün önce hareket etmiş olsaydı, Selim peşlerinden gidip Maryanayı kurtaracaktı. Bunu böyle düşünmüştü. Ondan ötesinin nereye varacağını düşünmüyordu. Fakat, ne yazık ki, kafilâ yola kalkış on günden fazla olmuştu.

Selim, vazifesini terkedip bir kadın peşinden gidecek ve arkadaşlarından ayrılacak kadar duygusuz bir genç de değildi. Bir yandan da Endülüste temin ettiği şerefli mevkilini düşünerek:

— Ah, Maryana, seni keşki görmeseydim.

Diye sabaha kadar göz yaş dökmüş, hiçkırığa ağlamıştı.

Selim ertesi sabah gözlerini açınca, çadırın önünde nöbetçi ile konuşan bir kadın sesi duydu.

Kadın:

— Selimi görmek istiyorum.

Diye, nöbetçi:

— Şimdi göremezsin. zabıtlar çok yorgundur, uyuyor.

Diye cevap veriyordu.

Selim bu sesi tanıdı.

Ve çadırdan başını uzatarak:

— Fatma...

Diye seslendi.

Fatma, erkek gibi, belli kılıçlı, başı sarıklı gezer ve uzun boyu, sert bakışlarla çok heybetli görünürdü.

Fatma. Silmi görünce sevindi:

— Çoktanberi nerdeydin? Geldiğini duydum da seni görmeye geldim.

Diyecek Fatmadan içeriye girdi.

Selim (Kızıl Filip) i takibe giderken Fatma da başka bir iş üzerinde idi; bu yüzden birbirlerini görememişlerdi. Selim, Fatmanın cesaretini, atılacağını takdir ederdi. Hattâ bir gün:

— Yirmi tane korkak arkadaşla yola çıkmaktansa, yalnız Fatma ile gitmek daha hayırlıdır.

— Ah, Maryana, seni keşki görmeseydim.

Diye sabaha kadar göz yaş dökmüş, hiçkırığa ağlamıştı.

Selim ertesi sabah gözlerini açınca, çadırın önünde nöbetçi ile konuşan bir kadın sesi duydu.

Kadın:

— Selimi görmek istiyorum.

Diye, nöbetçi:

— Şimdi göremezsin. zabıtlar çok yorgundur, uyuyor.

Diye cevap veriyordu.

Selim bu sesi tanıdı.

Ve çadırdan başını uzatarak:

— Fatma...

Diye seslendi.

Fatma, erkek gibi, belli kılıçlı, başı sarıklı gezer ve uzun boyu, sert bakışlarla çok heybetli görünürdü.

Fatma. Silmi görünce sevindi:

— Çoktanberi nerdeydin? Geldiğini duydum da seni görmeye geldim.

Diyecek Fatmadan içeriye girdi.

Selim (Kızıl Filip) i takibe giderken Fatma da başka bir iş üzerinde idi; bu yüzden birbirlerini görememişlerdi. Selim, Fatmanın cesaretini, atılacağını takdir ederdi. Hattâ bir gün:

— Yirmi tane korkak arkadaşla yola çıkmaktansa, yalnız Fatma ile gitmek daha hayırlıdır.

— Ah, Maryana, seni keşki görmeseydim.

Diye sabaha kadar göz yaş dökmüş, hiçkırığa ağlamıştı.

Selim ertesi sabah gözlerini açınca, çadırın önünde nöbetçi ile konuşan bir kadın sesi duydu.

Kadın:

— Selimi görmek istiyorum.

Diye, nöbetçi:

— Şimdi göremezsin. zabıtlar çok yorgundur, uyuyor.

Diye cevap veriyordu.

Selim bu sesi tanıdı.

Ve çadırdan başını uzatarak:

— Fatma...

Diye seslendi.

Fatma, erkek gibi, belli kılıçlı, başı sarıklı gezer ve uzun boyu, sert bakışlarla çok heybetli görünürdü.

Fatma. Silmi görünce sevindi:

— Çoktanberi nerdeydin? Geldiğini duydum da seni görmeye geldim.

Diyecek Fatmadan içeriye girdi.

Selim (Kızıl Filip) i takibe giderken Fatma da başka bir iş üzerinde idi; bu yüzden birbirlerini görememişlerdi. Selim, Fatmanın cesaretini, atılacağını takdir ederdi. Hattâ bir gün:

— Yirmi tane korkak arkadaşla yola çıkmaktansa, yalnız Fatma ile gitmek daha hayırlıdır.

— Ah, Maryana, seni keşki görmeseydim.

Diye sabaha kadar göz yaş dökmüş, hiçkırığa ağlamıştı.

Selim ertesi sabah gözlerini açınca, çadırın önünde nöbetçi ile konuşan bir kadın sesi duydu.

Kadın:

— Selimi görmek istiyorum.

Diye, nöbetçi:

— Şimdi göremezsin. zabıtlar çok yorgundur, uyuyor.

Diye cevap veriyordu.

Selim bu sesi tanıdı.

Ve çadırdan başını uzatarak:

— Fatma...

Diye seslendi.

Fatma, erkek gibi, belli kılıçlı, başı sarıklı gezer ve uzun boyu, sert bakışlarla çok heybetli görünürdü.

Fatma. Silmi görünce sevindi:

— Çoktanberi nerdeydin? Geldiğini duydum da seni görmeye geldim.

Diyecek Fatmadan içeriye girdi.

Selim (Kızıl Filip) i takibe giderken Fatma da başka bir iş üzerinde idi; bu yüzden birbirlerini görememişlerdi. Selim, Fatmanın cesaretini, atılacağını takdir ederdi. Hattâ bir gün:

— Yirmi tane korkak arkadaşla yola çıkmaktansa, yalnız Fatma ile gitmek daha hayırlıdır.

— Ah, Maryana, seni keşki görmeseydim.

Diye sabaha kadar göz yaş dökmüş, hiçkırığa ağlamıştı.

Selim ertesi sabah gözlerini açınca, çadırın önünde nöbetçi ile konuşan bir kadın sesi duydu.

Kadın:

— Selimi görmek istiyorum.

Diye, nöbetçi:

— Şimdi göremezsin. zabıtlar çok yorgundur, uyuyor.

Diye cevap veriyordu.

Selim bu sesi tanıdı.

Ve çadırdan başını uzatarak:

— Fatma...

Diye seslendi.

Fatma, erkek gibi, belli kılıçlı, başı sarıklı gezer ve uzun boyu, sert bakışlarla çok heybetli görünürdü.

Fatma. Silmi görünce sevindi:

— Çoktanberi nerdeydin? Geldiğini duydum da seni görmeye geldim.

Diyecek Fatmadan içeriye girdi.

Selim (Kızıl Filip) i takibe giderken Fatma da başka bir iş üzerinde idi; bu yüzden birbirlerini görememişlerdi. Selim, Fatmanın cesaretini, atılacağını takdir ederdi. Hattâ bir gün:

— Yirmi tane korkak arkadaşla yola çıkmaktansa, yalnız Fatma ile gitmek daha hayırlıdır.

— Ah, Maryana, seni keşki görmeseydim.

Diye sabaha kadar göz yaş dökmüş, hiçkırığa ağlamıştı.

Selim ertesi sabah gözlerini açınca, çadırın önünde nöbetçi ile konuşan bir kadın sesi duydu.

Kadın:

— Selimi görmek istiyorum.

Diye, nöbetçi:

— Şimdi göremezsin. zabıtlar çok yorgundur, uyuyor.

Diye cevap veriyordu.

Selim bu sesi tanıdı.

Ve çadırdan başını uzatarak:

— Fatma...

Diye seslendi.

Fatma, erkek gibi, belli kılıçlı, başı sarıklı gezer ve uzun boyu, sert bakışlarla çok heybetli görünürdü.

Fatma. Silmi görünce sevindi:

— Çoktanberi nerdeydin? Geldiğini duydum da seni görmeye geldim.

Diyecek Fatmadan içeriye girdi.

Selim (Kızıl Filip) i takibe giderken Fatma da başka bir iş üzerinde idi; bu yüzden birbirlerini görememişlerdi. Selim, Fatmanın cesaretini, atılacağını takdir ederdi. Hattâ bir gün:

— Yirmi tane korkak arkadaşla yola çıkmaktansa, yalnız Fatma ile gitmek daha hayırlıdır.

— Ah, Maryana, seni keşki görmeseydim.

Diye sabaha kadar göz yaş dökmüş, hiçkırığa ağlamıştı.

Selim ertesi sabah gözlerini açınca, çadırın önünde nöbetçi ile konuşan bir kadın sesi duydu.

Kadın:

— Selimi görmek istiyorum.

Diye, nöbetçi:

— Şimdi göremezsin. zabıtlar çok yorgundur, uyuyor.

Diye cevap veriyordu.

Selim bu sesi tanıdı.

Ve çadırdan başını uzatarak:

— Fatma...

Diye seslendi.

Fatma, erkek gibi, belli kılıçlı, başı sarıklı gezer ve uzun boyu, sert bakışlarla çok heybetli görünürdü.

Fatma. Silmi görünce sevindi:

— Çoktanberi nerdeydin? Geldiğini duydum da seni görmeye geldim.

Diyecek Fatmadan içeriye girdi.

Selim (Kızıl Filip) i takibe giderken Fatma da başka bir iş üzerinde idi; bu yüzden birbirlerini görememişlerdi. Selim, Fatmanın cesaretini, atılacağını takdir ederdi. Hattâ bir gün:

— Yirmi tane korkak arkadaşla yola çıkmaktansa, yalnız Fatma ile gitmek daha hayırlıdır.

Ecnebi memleketlerde de yardım komiteleri teşkil ediliyor

Avustralya 10,000 sterlin, Mısır yeniden 1,000 Mısır lirası, Atina da 6,000 dolar teberrü etti

Millî Şef Erzincanlıları dinlerken

Ankara 5 (A.A.) — Atınada Votonicho ve Saint - Marcella mahalleleri halkı adına Antoin Jaloupsi, Andre Pandibades ve Stavros Casteropoulos tarafından Reisicumhur İnönü'ye gönderilen bir mektup-ta hareketiarz felâketi karşısında duyulan teessür ifade edilmekte ve taziye de bulunmaktadır.

Ankara 5 (A.A.) — Hareketiarz felâketzedelerine yardım olmak üzere Atınada fabrikatör Bodosaki şahsı namına 1000 dolar ve fabrikası namına da 5000 dolar teberrü etmiştir.

Bükreş 5 (A.A.) — Anadolu ajansının hususi muhabiri bildiriyor:

Romanya mebusan meclisi âzasından Selim Abdülkerim'in riyaseti altında baş müftü Ethem, Türk mektepleri müfettişi Zahip, avukat ve gazeteci Müstecip beylerden mürekkep bir yardım heyeti teşkil etmiştir.

Anadolu felâketinin Romanyada uyardığı büyük tesir, Romanya Türklerini de harekete sevk etmiş bulunuyor. Bunlar derhal Köstence kral müessesiline müracaat ederek iane toplamak için müsaade rica etmişlerdir. Umumi valî bu müsaadeyi büyük bir memnuniyetle vermiş ve teşebbüsü hararetle tasvib etmiştir. Köstenceden maada ayrıca dört sancağ dahilinde de bu merkezî komiteden maada muavin komiteler tesis edilmiştir.

Diğer taraftan bütün Rumen gazeteleri istisnasız olarak Anadolu felâketi ile yakından alakadar bulunmakta, büyük felâket etrafında sütunlarında geniş tafsilât

vermekte ve büyük acılarımızı paylaşmaktadır.

Ankara 5 (A.A.) — Kahireden bildirildiğine göre, hareketiarz felâketzedelerine yardım için Mısırda teşekkül etmiş olan komite yeniden 1000 Mısır lirası teberrü kabul etmiştir.

Komiteye bir çok da eşya gönderilmektedir.

Ankara 5 (A.A.) — Buenos - Aires elçiliğinin bildirdiğine nazaran hareketiarz felâketzedelerine yardım için cenubi Amerikada komiteler teşekkül etmiş ve faaliyet geçmiştir.

Ankara 5 (A.A.) — Japon sefareti erkânı ile Türkiye'de yaşayan Japon kolonist namına felâketzedelere bir yardım olmak üzere bugün Japon sefareti tarafından 1000 lira tevdi edilmiştir.

Ankara 5 (A.A.) — Norveç maslahatgüzarı, bugün, zelzele felâketzedelerine bir yardım olarak şahsı namına yüz lira teberrü etmiştir.

Avustralya ve Yugoslavyanın teberrüleri

Londra 5 — Avustralya hükûmeti Anadolu felâketzedelerine on bin İngiliz lirası teberrü etmiştir.

Belgrad 5 (A.A.) — Yugoslavya hükûmeti, Türkiye'deki zelzele felâketzedelerine yardım olmak üzere üç milyon dinar kıymetinde inşaat malzemesi teberrüüne karar vermiştir.

Küçükpazarda bir ev yıkıldı

Enkaz altında kalan Fahriye bacaklarından yaralandı

Dün akşam üzeri, Küçükpazarda bir ev yıkılmış, o sırada evde bulunan Fahriye adında bir kadın da enkaz altında kalarak bacaklarından ağır surette yaralanmıştır.

Yıkılan ev Demirtaş mahallesinde sabunhane arkasındaki sokakta 34/2 numaralıdır. Sahibi Tevfiktir. Hüseyin adında biri kira ile oturmaktadır. Bu eve çok eski zamandan kalma tarihi bir duvar bitişiktir. Dün saat 16,30 sularında duvardan kopan ve tahminen dört metre mikabı büyüklüğünde bir kaya parçası evin üzerine düşmüş ve 3 katlı olan bu evi içinde oturulması mümkün olamayacak derecede yıkmıştır. Yaralanan Fahriye, Hasanın karısıdır. İyi bir tesadüf eseri olarak kaza anında sokak kapısı önünde imiş ve ancak bacaklarından yaralanmıştır. Şayed odada olsaydı kazaya kurban gidecekti. Yaralı hastaneye kaldırılmıştır.

Garp cephesinde

İngiliz tayyareleri Almanya üzerinde uçtular

Londra 5 (A.A.) — Haya Nezaretinden tebliğ edilmiştir:

Gece, İngiliz tayyareleri Almanyanın şimal batısı üzerinde keşif uçuşları ve Heligoland körfezindeki deniz tayyare üsleri üzerinde de devriye uçuşları yapmışlardır. Bütün İngiliz tayyareleri salimen üslerine dönmüşlerdir.

Paris 5 (A.A.) — Havas ajansına göre askeri vaziyet: Askerî harekât hep mevzî devriye ve keşif faaliyetlerine inhisar etmektedir. Dün bu faaliyet bilhassa Sarre'in garbında daha ziyade şiddetli olmuştur. Şimdiye kadar en faaliyetli mmtaka olan Moselle biraz tavsamış, Sarre'in garbi canlanmıştır.

Diğer taraftan hemen hemen bütün cepheye artan bir topçu faaliyeti kaydedilmiştir. Rhinden Şimal denizine kadar uzanan Alman kuvvetlerinin vaziyetinde bir değişiklik yoktur.

Kahve yüklü bir Alman vapuru yakalandı

Paris 5 (A.A.) — Matin gazetesi, Atlas denizindeki Fransız filosunun Alman bandıralı Santafe vapurunu yakalayarak Fransaya 4000 ton kahve getirilmesi üzerine kahve fiatlerinde yükselmenin önüne geçileceğini bildirmektedir.

Bir tayyare bir İngiliz vapuruna mitralyözle ateş açtı

Panama 5 (A.A.) — Haber alındığına göre, bir Alman tayyaresi Blue Star Line kumpanyasının 11,449 tonluk Tuscan Star yolcu vapurunu bombardıman etmiştir. Taarruz, vapur İngiliz sahillerinden uzaklaştıktan sonra vuku bulmuştur.

Tayyare evvelâ beş bomba atmış, fakat bombalar vapura isabet etmemiştir. Tayyare o zaman alçalarak mitralyöz ateşle vapuru taramıştır. Telsiz memuru muavini yaralanmıştır. Vapurun defi bataryası faaliyete geçmiş, tayyare uzaklaşmağa mecbur kalmıştır.

Bu arada haberdar edilen bir İngiliz harp gemisi gelerek yaralı telsizciyi gemiye almıştır.

Polonya ordusu

General Sikorski Fransız Başvekilile görüştü

Paris 5 (A.A.) — Başvekil Daladier, general Denain refakatinde kendisini ziyarete gelen general Sikorski'yi kabul etmiştir. Siyasî mahfillerde temin edildiğine göre bu mülâkat esnasında Fransada teşkil edilmekte olan Polonya ordusundan istifade meselesi görüşülmüştür.

Diğer cihetten Sovyetlerin Polonyada işgal ettikleri arazide Bolşevikliği inkışaf ettirdikleri Polonya mahfillerinde söylenmektedir.

Istanbulun teberrüü 465,020 liraya çıktı

(Baştarafı 1 inci sahifede)

İstanbul kazaları Kızılay şubesine halk tarafından dün yapılan teberrüatın listesini aşağıya dercediyoruz:

Lira Kuruş	
8022	75 Fatih
1479	82 Kadıköy
1921	41 Eyüp
438	Sarıyer
23400	Eminönü
1200	Beşiktaş
615	43 Adalar
498	Üsküdar
308	65 Bakırköy
330	34 Beykoz
8316	Beyoğlu
950	68 Çatalca
1200	Yalova
1016	30 Silivri
661	30 Şile
50358	68

Dünkü teahhüdler

Bundan başka dün de şehrimizdeki iktisadî ve ticarî müesseselerin mümessilleriyle muteber tacirlerimizden bir kısmı daha vilâyetteki Millî komiteye müracaat ederek yardım teahhüdlerinde bulunmuşlardır. Dünkü teahhüdlerin yekünü 20492 liradır.

Teahhüdât listesini de kaydediyoruz:

Lira Kuruş	
2000	Sabancızade Mehmed Şakir ve mahdumu
1000	Abdi Fuad ve şürekâsı
132	Abdi Fuad ve şürekâsı müessesesi ameleşi
550	Alemdarzade Yahya şürekâsı
500	Marko Toledo ve Mehmed Kara
700	İstanbul kauçuk ve kablo fabrikası
2500	Suraski mahdumları
1500	Abuaf Benhayim
700	Abdülkerim oğulları İsmail Haydar
700	Mensucat Limited
1000	B. Fahri Birol
1500	Mensucat santral fabrikası
300	Çiçis
500	Leon Semerciyan
1000	Haynîl inşaat şirketi
3000	Lâster Jilberman
250	Alev Vanulu ve mahdumu
710	Londrada Britiş Amerikan
400	Tabako şirketi B. Nemlîzade
700	Mitat vasitasile
350	Deriiclik Limited şirketi
500	İbrahimzade braderler
500	Karakin Kolciyan
20492	Ebeyan Haçadoryan

Eşya ve erzak teberrüü

Dün de şehrimizde bir çok eşya ve erzak teberrüü edilmiştir. Kızılay merkezi tarafından toplanan eşyanın dün Tokat, Giresun ve Orduya sevkine başlanmıştır. Bundan başka Kızılay felâket sahasına sevkedilecek eşya, erzak vesaire için Etimesudda bir depo tesis etmiştir. Bu depo namına dün İstanbuldan 36 balye yün battaniye, 27 sandık kavurma, 50 kova yağ, 5 sandık havlu, 9 balye yün fanilâ, 3 balye kilim gönderilmiştir.

150 çadır Amasyaya, 52 balye yün battaniye de Tokata gönderilmiştir.

Millî yardım komitesine mühim bir teberrü

Ressam Ayetullah Sumer, Reisicumhur İsmet İnönünün yüksek müsaadelerile yaptığı büyük bir portrelerini Millî yardım komitesine teberrü etmiştir. Portreye asgarî bin lira kıymet takdir olunmuş ve şehrimiz büyük müesseselerinden biri tarafından mübayaası tekarrür etmiştir.

Felâketzedeler menfaatine mûsamere ve konserler

Erzincan felâketzedeleri için tertib edilen yardım geceleri konserlerinin ilki İpek sinemasında, ikincisi de dün akşam Çemberlitaş sinemasında verilmiştir. Çok rağbet gören bu konserlere Taksimdeki Kristal gazinosunda bayan Safiye ve arkadaşları saz heyeti ile kadın Macar orkestrası muntazamen iştirak etmektedir.

Bu konserlerden üçüncüsünün Kadıköy Süreyya sinemasında, dördüncünün de Kristal salonlarında yapılması kararlaştırılmıştır.

Kânunusani'nin 11 inci perşembe günü Maksim salonunda Yunan artistlerinin ile iştirakile yapılacak müsterek mûsamere'nin bütün gayrisafi hasılatı felâketzedeler menfaatine Kızılay komitesine terkedilecektir. Mûsamere'nin bilhassa parlak olmasına ehemmiyet veriliyor.

★ Fatih Halkevinden: Erzincanda felâkete uğrayan yurdtaşlara yapılacak yardımları kabul etmek üzere evimizde teşkil edilen komite dün de Ev merkezinde faaliyette bulunmuştur.

Halkımızın seve seve yaptığı yardımlarla yalnız dün toplanan eşya miktarı 4492 aded olup bu eşyalar 60 büyük denk halinde Millî komite emrine sevk edilmiştir. Üç günlük faaliyetimizin neticesi 100 denk ve 9191 parça muhtelif cins eşyadır.

Derleme, tasnif ve ambalaj işlerine evimizde teşkil edilen ekipler tarafından devam edilecektir.

Sayın yurdtaşlarımızın yapacakları yardımları komiteye her gün saat 9 dan 21 e kadar Ev merkezinde kabul edilecektir. Telefon ve yahut diğer bir vasıta ile haber verildiğinde derhal memurlarımız teberrü

edilecek eşyaları mahallerinde tesellüm edecektir.

★ Mağka 24 üncü ilkököl himaye heyetinden: Fakir çocukları himaye maksadıyla 6/1/940 cumartesi günü yapılacak alle toplantısı son felâket dolayısıyla 24/2/940 cumartesi günü saat 20 ye tehir edilmiştir.

Diğer vilâyetlerin teberrüleri

Ankara 5 (A.A.) — Hareketiarz felâketzedeleri kardeşlerimiz için vilâyet ve kazalarımız halkı tarafından dün akşama kadar yapılmış olan para ve eşya teberrüatı hakkında bugün aldığımız haberlere nazaran, Çanak-kale vilâyet merkez ve kazalarındaki teberrüat yekünü 14,031 liraya varmıştır.

Balkesirde ise teberrüat 14,330, Aydında 11,190, Muğlada 12,600, İspartada 11,906, Samsunda 21,057, Denizlide 11,000 lirayı bulmuştur. Kazalarımıza gelince, Dadayda 1000, Kiliste 2000, Lâdikte 600, İneboluda 3,100, Pınarbaşında 1374, Merzifonda 4,200, Çinede 1000, Bergamada 5 bin lira teberrüat kaydedilmiştir. Eşya ve erzak teberrüatına gelince İsparta dün Sivasa bir vagon içinde 9,541 kilo muhtelif erzak ile 3,043 kilo pekmez, 232 ayakkabı, 24 yatak 1578 elbise göndermiş, Sivasa da 5920 parça muhtelif eşya, Nazilli 410 yatak, 560 don ve gömlek, 585 parça da yün kazak vesaire, Bergama 4,000 Daday 274, Lâdik 8,000 kilo ekmek, 850 parça eşya, 250 hasır toplamış ve felâket sahalarına göndermiştir.

Hukuk fakültesi tabelerinin yardımı

Ankara 5 (A.A.) — Hukuk fakültesi profesör ve talebeleri hareketiarz felâketzedelerine ilk yardım olmak üzere aralarında topladıkları 736 lirayı Kızılay merkezine yatırmışlardır.

Bundan başka talebeler kendi aralarında 350 parçası mektep idaresi tarafından leyli talebelere verilen yeni fanilâlar olmak üzere 622 parça eşya toplamış ve bunları Kızılaya vermişlerdir.

Leyli talebenin yemeklerinden bir kısmının felâketzedeler lehine terkeylemek hususunda aldıkları kararın tatbikatı neticesi olarak elde edilen 10 teneke kavurma da Kızılaya gönderilmiştir.

20 bin liralık tütün

Bursa 5 (A.A.) — Bursa şehri tütün ekicileri aralarında yaptıkları toplantıda felâketzedelere bir yardım olarak Kızılaya 20,000 kilo tütün teberrü etmeye karar altına almışlardır. Aynen yapılan bu teberrüün 20 bin lira tutacağı kuvvetle ümid ediliyor. Vilâyet içindeki diğer tütün ekicilerin de aynı surette karar almaları beklenmektedir.

İngilterenin harp gayeleri

Avrupada federal sistemi hazırlamak istiyor

Nevyork 5 (A.A.) — İngiltere sefiri Lothian, bir nutuk söyleyerek İngilterenin harp gayelerini izah etmiştir. Sefir demiştir ki:

— İngilizler yalnız tecavüze mani olmak ve demokrasiyi müdafaa etmek için değil, Avrupanın federal sistemini hazırlamak ve Milletler Cemiyetine hayatıyetini iade etmek maksadıyla de mücadeleye girişmişlerdir. Harpden sonra denizlerin hâkimiyeti demokrasiler birliğine geçecektir. Harp programını şu suretle hülâsa etmek mümkündür: Totalitarizm, nazizm ve komünizme karşı demokrasilerin mücadelesi.

Graf Spee mürettebatından beşi kaçmak istedi

Montevideo 5 (A.A.) — Graf Spee zırhlısı mürettebatından 5 kişi kaçmağa teşebbüs ettiklerinden resmî makamata Tacoma petrol gemisini askeri muhafaza altına almışlardır. Müsellâh 20 bahriyeli gemide devamlı surette nöbet beklemektedir.

İzmirde bir katil vakası

İzmir 5 (Telefonla) — Tilkilikte Menzil hanında dokumacı Ali Rıza münakaşa yüzünden arkadaşı Salihî tabanca ile vurarak öldürmüştür. Katil yakalandı.

Amasyada dün yeniden zelzele oldu evler yıkıldı

(Baş tarafı 1 nci sahifede)

ahır ve samanlık yıkılmış 234 ev ve 53 ahır ve samanlık 2 karakol, 1 mektep, 2 cami, 1 hususi muhasebe binası tehlikeli surette hasara uğramıştır.

Erzincan Askerî mektebi talebeleri Konyada

Ankara 5 (Telefonla) — Alâkadar makamlara gelen malûmata göre, Erzincan askeri orta okul talebelerini hamil olan ve dün sabah Erzincandan hareket eden hususi tren bu akşam saat 20 sularında Konyaya vasıl olmuştur. Talebeler Konya askeri orta okulu tarafından hazırlanan yerlerde misafir edilmişlerdir. Aynı trenle askeri mektepler müfettişi albay Adil de Erzincandan Konyaya gelmiştir.

Amasyada zelzele

Amasya 5 (A.A.) — Bugün Ezine nahiyesinde saat 15,57 de üç saniye süren oldukça şiddetli bir zelzele olmuş ve Sarayözü köyünde ilk zelzelede harap olan evlerden dördü bu yüzden yıkılmıştır. Bir kısım felâketzedelere sığınaklar yapılmış, yiyecek gönderilmiştir.

Erzincandan gelecek yavrular

Ankara 5 (A.A.) — Çocuk Esirgeme kurumu genel merkezi idare heyeti âzasından Erzurum sayıslı bayan Nakiye Elgun zelzele mıntakasındaki çocukları almak ve Ankaraya getirmek üzere Erzincana hareket etmiştir.

Bu ilk grupun yerleşeceği Keçiören'deki yeni pavyonun hazırlıkları bitmiş ve yavrulara en iyi bakabilecek imkânlar hazırlanmıştır.

Türk maarif cemiyetinin Erzincan felâketzedelerine yardımı

Erzincanda felâkete uğrayıp anasız, babasız kalmış olan Türk yavru-

larından okuma çağında olup ilk tahsilini bitirmiş veya ilk tahsilin son sınıfına gelmiş ve on kız çocuğunun Türk Maarif cemiyeti tarafından okutulmasına ve bu suretle bunlar için her yıl dörder bin liranın sarfına ve bu iş için şimdiden on bin liralık tahsisatın ayrılmasına Türk Maarif cemiyeti merkez idare heyetince karar verildiği ve bu kararın Millî yardım komitesi reisliğine arz edildiği memnuniyetle haber alınmıştır.

Felâketzedelerden bir kısmı otellere yerleştiriliyor

Samsun 5 (A.A.) — Hareketiarz neticesi Samsun şehrinde evleri yıkılan veya iskân edilmeyecek bir hale geldiği anlaşılan yurdtaşlardan muhtaç oldukları anlaşılan 376 kişî şehrin dokuz muhtelif otelinde tefrik edilen odalara yerleştirilmiş ve iâşe ve ibateleri Millî yardım komitesince temin olunmuştur.

Adana 5 (A.A.) — Dün şehrimize Erzincan felâketzedelerinden mürekkep 56 kişilik bir kafilâ gelmiş ve otellere yerleştirilmiştir. Felâketzede misafirlere Adana Kızılayı kahvaltı öğle ve akşam yemeklerini vermektedir.

Memleketimizdeki Alman bankalarının kapanacağı doğru değil

Ankara 5 (A.A.) — Son günlerde memleketimizdeki Alman bankalarının kapanacağına dair matbuatta haberler görülmektedir. Mezkûr bankaların vuku bulan müracaatlarına nazaran bu haberlerin asılsız olduğu anlaşılmıştır.

Estonyada kış

Tallinn 5 (A.A.) — Kar tabakasının fevkalâde kalınlığı, Estonyada bütün otomobil münakalatını durdurmuştur.

**MİLLÎ
PIYANGO**
NUN

11.1.1940

Üçüncü keşidesinde

EN BÜYÜK
İKRAMIYE

150,000
LİRADIR

Türkiye Cumhuriyeti ZİRAAT BANKASI

Kuruluş tarihi: 1888

Sermayesi: 100.000.000 Türk lirası

Şube ve ajans adedi: 265

Ziraî ve ticarî her növü banka muameleleri

Para biriktirenlere 28,800 lira ikramiye veriyor

Ziraat Bankasında kumbaralı ve ihbarsız tasarruf hesaplarında en az 50 lirası bulunanlara senede 4 defa çekilecek kur'a ile aşağıdaki plâna göre ikramiye dağıtılacaktır:

4 Adet 1,000 Liralık	4,000 Lira
4 » 500 »	2,000 »
4 » 250 »	1,000 »
40 » 100 »	4,000 »
100 » 50 »	5,000 »
120 » 40 »	4,000 »
160 » 20 »	3,200 »

DİKKAT: Hesaplarındaki paralar bir sene içinde 50 liradan aşağı düşmiyenlere ikramiye çıktığı takdirde % 20 fazlası verilecektir.

Kur'alar senede 4 defa, 1 Eylül, 1 Birincikanun, 1 Mart ve 1 Haziran tarihlerinde çekilecektir.

BAYAS MOBİLYA EVİ

Beyoğlunda Altıncı Daire karşısında Müellif Cad. 6/8 No.

maruf **BAYAS** Ticarethanesi

Beyoğlu, Altıncı Daire, Şimal Sokak
Konservatuvar yanında 4 No. ya

Nakletmiştir.

A. BAYAS ve A. PSALTİ müessesesinden Mobilyası olanlar mezkûr mahale müracaatları rica olunur. Telefon: 41055

Kiralık sinema ve bar Eski Majik ve Maksim Bar

Taksim meydanında Taksim Sineması (Eski Majik) ve Maksim Bar ve Salonu kiralıktır. Sinema salonu ile Bar ve salonu ayrı ayrıda kiraya verilebilecektir. Taksimlerin İstanbulda Tütün Gümrüğünde Yağcılar sokağında No. 23 de Bay Refik Sabriye (22819) ve Yahut (44425) Telefon numarasına derhal müracaat ile şeraiti öğrenmeleri ve tekliflerini bir kaç gün içinde yapmaları ilân olunur.

10 Odalı bir daire araniyor

Bankalar caddesinde veya civarında bir katta 10 odalı bir Daire aranmaktadır. Alâkadarların Posta kutusu Galata 1008 numaraya yazı ile ve acele müracaatları.

EKZAMİN

Ekzamanın ilâcudur.

Yara ve çibanlarda kullanılır. Her eczanede kutusu 50 kuruştur.

Sahibi: Necmeddin Sadak

Umum neşriyat müdürü: Şevket Rado
Akşam Matbaası

Dr. İHSAN SAMİ Gonokok aşısı

Belsoğukluğu ve iltihâtlarına karşı pek tesirli ve taze aşısıdır. Divanyolu Sultan Mahmud türbesi No. 113.

ZAYÎ — Deniz ticaret müdürlüğünden almış olduğum 118 sayılı motörcülük şehadetnamemi kaybettim, yenisini alacağımдан eskisinin hükmü kalmadığı ilân olunur.
Bahri Artaman

Göz Mühassısı Dr. Şükrü Ertan

(Cağaloğlu Nuruosmaniye cad. No. 5
doktor Osman Şerafeddin apartmanı)
Telefon: 22566

Büyük fırsatlar:

Satılık Arsa

Şehzadebaşı Atatürk Bulvarı. metresi 6 liraya, eli metrelilik cadde, köşebaşı şehrin her tarafına yakın, sinema, garaj, fabrika, dükkân, apartman yapmağa müsalsal bin metre murabba çok kelepçir.

Kiralık Apartman

Çamlıca ile karşı karşıya Adalara, Boğaza insanı meftun eden bir manzaraya malik, telefonlu ve konforlu altı oda 80 liraya konturat edilmiş apartman 40 liraya devren kiralıktır.

Satılık Ardiye

Bahçekapı, Arpacılar camii altında iki büyük mağaza bedava satılıktır.

Satılık Değirmen

Un. hububat mükemmel ve nefis surette öğütür portatif ve çok ucuz, bilhassa çiftliklere yarar.

HASAN DEPOSUNA MÜRACAAT
Telefon: 20711

Alaturka ve alafranga
Mükemmel

Yemek, Tatlı

(Pastalar Kitabı)

Yazan: FAHRİYE NEDİM
BOĞAZ DEDİ

Bugün ne pişirelim? diye düşünmeyin, yeni çıkan bu kitapta her keseye uygun yemeklerin tarifi vardır.

Fiati: 100, cildlisi 125 kuruş

Satış Yeri:

İstanbul İNKILÂP KİTÂBEVİ

Banka Komerçiyale İtalyana

Sermayesi ve ihtiyat akçesi:

847.596.198.95 İtalyan liredir.

Merkezi idare: MILANO

İtalyanın başlıca şehirlerinde

ŞUBELERİ

İngiltere, İsviçre, Avusturya, Macaristan, Yugoslavya, Romanya, Bulgaristan, Mısır, Amerika Cemahiri Müttehidesi, Brezilya, Şili, Uruguay, Arjantin, Peru, Ekvatör ve Kolumbiyada

Afilyasyonlar

İSTANBUL ŞUBE MERKEZİ

Galatı Vovvoda caddesi Karaköy palas

(Tel. 44841 2/3/4/5)

Şehir dahilindeki acenteler:

İstanbulda: Alalemcıyan hanında

Telef. 22900 /3/11/12/15 Beyoğlunda: İstiklâl caddesi Telef. 41046

İZMİRDE ŞUBE

Apartman sahipleri

Boş dairelerinize hemen iyi kiracı bulmak için «Akşam» ın KÜÇÜK İLÂNLAR'ından istifade ediniz.

Güzel Olmak İçin

Her şeyden evvel sıhatli ve parlak bir ten, lekesez ve düzgün bir cilde malik olmak lâzımdır.

**KREM
PERTEV**

sizin de cildinizi güzelleştirir, guddelerini besliyerek canlandırır.

40 senelik bir tecrübe mahsulü olan KREM PERTEV tertip ve yapılış tarzındaki incelik dolayısıyla, tenin fazla yağlanmasına mâni olur. Yağsız olarak hususî tüp ve vazolarda satılır.

İst. Lv. Âmirliğinden:

2 No. lu Dikimevi terzi ve çadır kısımlarına gece ekibi için işçi alınacaktır. Bu ekip 15 günde bir gündüz ekiple tebdilen çalışacaktır. İsteklilerin aşağıda yazılı vesaikle Tophanede 2 No. lu Dikimevi Müdürlüğüne müracaatları:

- 1 — İstida
- 2 — Pollşce musaddak hüsnühal varakası.
- 3 — Tifo aşî kâğıdı.

«1074» «119»

P. T. T. Umum Müdürlüğünden:

- 1 — İdare ihtiyacı için muhtelif şehir ve kasabalarda tesis edilecek 11 otomatik santralla 3000 adet otomatik telefon makinesi kapalı eksiltmeye çıkarılmıştır.
- 2 — Muhammen bedel «476,000» muvakkat teminat «22790» lira olup eksiltmesi 10 şubat 940 cumartesi günü saat «11,30» da Ankara'da P. T. T. umum müdürlük binasındaki satın alma komisyonunda yapılacaktır.
- 3 — İstekliler muvakkat teminat makbuz veya banka mektubile kanuni vesaikli muhtevi kapalı zarflarını o gün saat «10,30» a kadar mezkûr komisyona vereceklerdir.
- 4 — Şartnameler Ankara'da P. T. T. levazım müdürlüğünden «2380» kuruş mukabilinde verilecektir.

«10690» «6586»

Topkapı Sarayı Müzesi müdürlüğünden:

Keşif bedeli	Muvakkat teminatı
Lira Kuruş	Lira Kuruş
2345 10	175 89

Topkapı sarayı ve Türk islâm eserleri müzelerinin keşifleri mucibince Terkos suyu için dahili tesisat yaptırılacaktır. Bu iş açık eksiltme ile 10/1/940 çarşamba günü saat 14 de Yüksek mektepler muhasebeciliğinde ihle edileceğinden taliplerin teminatlarla iştirakleri ve arzu edenlerin evvelce keşif ve şartnameleri anlamak ve mahallen görmek üzere Topkapı sarayı müzesi müdürlüğüne müracaatları.

(10688)

İnhisarlar U. Müdürlüğünden:

- I — Şartnameyi mucibince idaremizin Paşabahçe müskirat fabrikası için bir adet buhar kazanı açık eksiltme usulile satın alınacaktır.
- II — Muhammen bedeli 4400 lira muvakkat teminatı 330 liradır.
- III — Eksiltme 8/1/940 pazartesi günü saat 14 de Kabataşda levazım ve mübayaat şubemizdeki alım komisyonunda yapılacaktır.
- IV — Şartnameler her gün sözü geçen şubeden parasız alınabilir.
- V — İsteklilerin eksiltme için tayin olunan gün ve saatte % 7,5 güvenme paraları ile birlikte mezkûr komisyona gelmeleri ilân olunur.

(10656)

Yüksek Mühendis Mektebi Satılma Komisyonundan:

Mektebimiz okurları için «310» çift iskarpın yaptırılacaktır. Muhammen bedeli «7» ve ilk teminatı «163» liradır.

Eksiltmesi 8/1/940 pazartesi günü saat «14,30» da mektep binasında yapılacağı ilân olunur.

(10603)

Tesviyeci, Tornacı, Frezeci ve Demirci alınacaktır

Askeri Fabrikalar Umum Müdürlüğünden:

Fabrikalarımızda çalıştırılmak üzere iyi tesviyeci, tornacı, frezeci ve demirci alınacaktır. İsteklilerin imtihanları yapılmak üzere Kırıkkale Gurup müdürlüğü ile Ankara, İzmir ve Zeytinburnu silâh fabrikalarımız müdürlüklerinden birine müracaatları.

(10429)

Ziraat Vekâletinden

Orak makinesi, Harman makinesi, Traktör ve Bileği makinesi alınacak

- 1 — Ziraî kombinalar kurumu ihtiyacı için orak makinesi, harman makinesi, bileği makinesi ile traktör alınacaktır.
- 2 — Bu makinelere ait fennî şartnameler ziraî kombinalar kurumu müdürlüğünden parasız olarak verilir.
- 3 — İsteklilerin şartname almak üzere Ankara ziraî kombinalar kurumu müdürlüğüne müracaatları.

(6351)

(10322)

Türkiye Zeytinyağı İhracatçıları Birliğinden

1 — 3018 numaralı kanunun 7 nci maddesinin birinci fıkrasına istinaden statüsü İcra Vekilleri hey'etinin 14/12/939 tarih ve 2/12475 sayılı kararnameyle tasdik edilen Türkiye zeytinyağı ihracatçıları birliği teşekkül eylemiştir.

2 — Statünün hususî maddesine tevfiakan ilk umumî hey'et ictimai 15/1/940 pazartesi günü saat 15 de İzmir ticaret ve sanayi odası salonunda aktedileceğinden zeytinyağı ve diğer nebatî yağlar ihracat ruhsatnamesini haiz tacirlerin âza kayıd edilmek üzere birliğin idare yeri İzmir ticaret sanayi odasına derhal taahhütnameleri ile birlikte bir defaya mahsus olmak üzere yüz liralık duhuliyeye ücretlerini ödemeleri.

3 — Bu suretle birliğe âza kayıd edileceklerin asaleten veya vekâleten mezkûr umumî hey'et ictimanda bulunmaları rica ve ilân olunur.

Ruzname: A — İdare meclisi ve mürapik intihabı

B — Muhtelif işler

Türkiye Zeytinyağı ihracatçıları birliği müessis hey'eti

Eşsiz bir muvaffakiyet;

Muhtelif veya toplu aile gezintilerinde, şehirde, köyde, dağda, bayırda velhasıl her yerde ve en gayri müsait şartlar altında (İçerisinde hariçten hiç bir madde ilâve etmeği düşünmeksizin) en acele ve en dar zamanınızda nefis ve lezzetli

ÇAPA MARKA ÇORBALIK

Hububat sebze, komprime ve pürelerini

Beş on dakika zarfında hazırlayabilirsiniz. Bir komprime evsaf ve yüksek bir kalitesi itibarıyla bir günlük kalori sarfiyatınızın karşılığıdır. Her yerde bulursunuz.

Beşiktaş ÇAPAMARKA

Kuruluş tarihi 1915

DEVA Kaşeleri

BAŞ, DIŞ, GRIP, NEZLE, ROMATİZMA ve SOĞUK ALGINLIĞINI DERHAL KESER
DEVA Kaşelerini

Her eczanede arayınız.

KIZILAY CEMİYETİ

Umumî Merkezinden :

Cemiyetimiz harb, kıtlık, muhaceret ve emsali ahalde zuhur eden hastalıklarla yapılacak mücadelede ve bilhassa seferberlik esnasında hastanelerde Kızılay esas hemşirelerine yardımcı sıfatıyla çalışmak üzere İstanbulda Aksarayda kâin

Kızılay Hastabakıcı Hemşireler Mektebi

dahilinde

Gönüllü Hastabakıcı

yetiştirmek için 15 kânunusani 940 tan itibaren ikinci kurs açılacaktır. Meccanî olan bu kursa aşağıda yazılı şartları haiz olanlar alınır:

- 1 — 20 ilâ 45 yaş arasında bulunmak.
- 2 — En az ilköğretim tahsili görmüş olmak.

Kaydolunmak ve dersler hakkında malûmat almak isteyenler yukarıda adresi yazılı mektebimize müracaat etmelidir. Birinci devre kurs için kaydedildiği halde ikinci kursa kalanların tekrar müracaatla kaydolunmaları.

Şefik ruhlu, hayırperver hemşirelerimizizin bu insani işe hevesle koşacaklarına kaniiz.

İKİ BAKTERİYOLOG ARANIYOR

Şark zelzele muntakasında vazife görmek üzere iki Bakteriolog'a ihtiyaç vardır. Harcırahları ile iâşe ve ibate masrafları Cemiyetimize aid olmak üzere kendileri ne ayda 250 lira ücret verilecektir. Taliplerin ihtisas vesikalarıyla birlikte hemen

Kızılay Satış Deposu Direktörlüğüne

müracaatları ilân olunur.

Askere çağırma

Eminönü askerlik şubesinden:

Şimdiye kadar askerlik yapmamış 316 ilâ 335 doğumlu topçu sınıfına mensup oğ-zah, cerasız ve bakayada kalmış erat askere sevk edileceklerdir. Bu eratin hiç vakit geçirmeyerek şubeye müracaat etmeleri ilân olunur.

İstanbul on ikinci asliye hukuk hâkimliğinden: 39 - 127

Davacı Anna tarafından Bakırköy Zeytinlik Odabaşı sokak No. 37 de kocası Dimitri aleyhine açılan ihtar davasının muhakemesi sonunda: Müddetalehy evlenmenin kendisine tahmil ettiği vazifeleri ifa etmek maksadile birlikte oturduğu karısını bilâ sebep terk ettiğini dinlenen şahidlerin şahadeti ile mahkemeye kanaat hasıl olduğundan Türk kanunu medenisi'nin 132 nci maddesi mucibince müddetalehyin müsterek birliğe bir ay zarfında dönmesi için ihtar ıcrasına ve müddetalehyin ikametgâhi meçhul olduğundan ilânen tebliğine karar verilmiş olduğundan tebliğ makamına kaim olmak üzere 15 gün müddetle ilân olunur.

Bayanlara ve baylara kıymetli kumaşlar!

Sultanhamamı yangınından kurtulan kıymetli ipeklî yünlî kumaşlar ve kazımlar. Sigorta tarafından satılan bu kumaşlar Fincancılar; Rızapaşa yolu Şark han altında (25) numarada kıymetinden çok aşağı bir fiatle satılmaktadır. Fırsattan istifade ediniz!

İstanbul kadastro hâkimliğinden:

Tophanede Tophane yokusunda Nevşehir apartmanının beşinci katında Marika-ya: Avukat Ahmet Hayri Tezsoz tarafından aleyhinize ikame olunan 200 iki yüz lira ücreti vekâlet davasından dolayı tayin olunan günde gelmediğinizden gıyabınızda muhakemeye başlanmış ve olbaptaki evrakın temyizden gelmesine intizaren muhakeme 27/11/939 tarihine talik edilmiş ve gıyap kararının tebliğine de karar verilmiş olduğundan muallâk olan işbu günde saat 11 de Sultanahmette Tapu ve kadastro dairesinde kadastro mahkemesine müracaat etmeniz aksi takdirde muhakemenize gıyaben devam olunacağı tebliğ makamına kaim olmak üzere ilân olunur.

Dr. A. Asım Onur

Ortaköy ŞİFA YURDU

İstanbulun en güzel yerinde, geniş bir park içinde, konforu mükemmel, bakımı iyi, kadın ve erkek her türlü hastalıklara açık hastane.

Doğum ve kadın ameliyatlarıyla fitlik, apandisit, basur ve diğer ameliyeller için çok ucuz hususî flatler. Ortaköy, tramvay yolu, Muallim Naci cad. 111 - 115. Telefon: 42221.

Doyçe Orient Bank Dresdner Bank Şubesi Merkezi: Berlin

Türkiyede Şubeleri:
İstanbul (Galata)
Deposu: Tütün Gümrük
İzmir

Her türlü banka muamelâtı

BEYOĞLUNDA

Muhlis Sabahaddin'in bestelediği MUALLANIN BAHAR REVÜSÜ Büyük muvaffakiyetle devam ediyor. Mutlaka görünüz. Bestekar Tanburi

Selâhattin Pınar'ın

İştirakile SAZ HEY'ETİ Viyana, Budapeşte ve Bükreştin gelen bir çok artistlerden müteşekkil

BALE HEY'ETİ

Saz, Caz, Varyete 36 artist sahnede Her Pazar 3 den 6 ya kadar

ÇAYLI MATİNE

Matinede Saz, Caz, Varyete ve Bahar Revüsü.

Telefon : 43776

350 yi müteceviz altın madalya ve zafer nişanlarile büyük mükâfat, birincilikle diplomalar kazanan

LİMON ÇİÇEKLERİ HASAN KOLONYASININ

Benzerine Avrupada bile tesadüf edilemez. Hastalara hayet ve şifa veren, sinirleri teskin eden, ruhi ızdırapları azaltan bu meşhur kolonyaya ecnebler bile tapıyor. Hayran ve meftun memleketlerine hediye olarak gönderiyorlar. Denebilir ki, İngiltere, Fransa ve bütün yüksek milletlerin kolonyalarına faikdir.

O - DÖ - KİNİN HASAN

ve HASAN SAÇ SABUNU ve ŞAMPUANLARI saçların dökülmesine mâni olur. Aynı zamanda saçları kuvvetlendirerek fevkalâde bir letafet verir.

H A S A N Deposu Yeni Adresi:

Bahçekapı Beyoğlu tramvay durağı karşısında

NEOKÜRİN

Baş, Diş, Romatizma; Siyatik ve kulunç

ağrılarını geçirir, Gripe ve soğuk algınlığına karşı iyi bir ilâçtır.

NEOKÜRİN

Bayanların aybaşı sancılarını keser ve âdeti kolaylaştırır.

NEOKÜRİN

Kalbi ve böbrekleri yormaz ve midneyi bozamaz.

Günde 2-3 adet alınır. Sıhhat vekâletinin ruhsatını haizdir.

DERMAN

ROMATİZMA, BAŞ, DIŞ, SİNİR ağrıları ve GRIP, NEZLE; SOĞUKALGINLIKLARI

Derman kaşeleriyle derhal geçer, icabında günde 1 - 3 kaşe alınır.